

ZAŠTITA PRAVA POREZNIH OBVEZNIKA

Pavić, Martina

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:667142>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-13**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET**

ZAVRŠNI RAD

ZAŠTITA PRAVA POREZNIH OBVEZNIKA

Mentor: mr.sc. Letnić Renko

Studentica: Martina Pavić

Split, kolovoz, 2016.

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	4
2. NAČELA POREZNOG POSTUPKA.....	5
2.1 Načela oporezivanja.....	5
2.1.1 Postupak poreznih tijela.....	5
2.1.2 Pravo na očitovanje.....	5
2.1.3 Obveza čuvanja porezne tajne.....	6
2.2 Porezno-pravni odnos.....	8
2.3 Porezno-dužnički odnos.....	9
2.3.1 Pojam porezno-dužničkog odnosa.....	9
2.3.2 Prava iz porezno-dužničkog odnosa.....	9
2.3.3 Nastanak prava iz porezno-dužničkog odnosa.....	9
2.3.4 Prestanak prava i obveza iz porezno dužničkog odnosa.....	9
2.4 Opće postupovne odredbe.....	10
2.4.1 Nadležnost.....	10
2.4.2 Porezni akt u poreznom postupku.....	10
2.4.3 Porezna prijava.....	11
2.5 Ovršni postupak.....	11
3. ZAŠTITA PRAVA POREZNIH OBVEZNIKA PRED UPRAVNIM TIJELIMA...14	14
3.1 Pokretanje i vođenje upravnog postupka.....	14
3.1.1 Pokretanje postupka.....	14
3.1.2 Postupak rješavanja upravne stvari.....	14
3.1.3 Dokazivanje.....	15
3.1.4 Rokovi.....	15
3.1.5 Obavješćivanje.....	15
3.2 Postupak rješavanja upravne stvari.....	16
3.3 Pravni lijekovi.....	23
3.3.1 Žalba.....	23
3.3.2 Prigovor.....	37
3.3.3 Obnova postupka.....	37

3.4 Izvršenje.....	39
4. ZAŠTITA PRAVA POREZNIH OBVEZNIKA PRED UPRAVNIM SUDOVIMA...39	
4.1 Opće odredbe.....	39
4.1.1 Temeljne odredbe.....	39
4.1.2 Nadležnost i sustav suda.....	40
4.1.3 Stranke u upravnom postupku i njihovo zastupanje.....	41
4.2 Prvostupanjski upravni spor.....	42
4.2.1 Podnošenje tužbe.....	42
4.2.2 Postupanje suda po žalbi.....	43
4.2.3 Rasprava.....	43
4.2.4 Radnje u upravnom sporu.....	44
4.2.5 Sudske odluke.....	45
4.3 Poseban način rješavanja upravnih sporova.....	48
4.4 Sudska zaštita prava poreznih obveznika u državama članicama EU s osvrtom na RH.....	48
5. ZAKLJUČAK.....	52
LITERATURA.....	54
POPIS SLIKA.....	55
SAŽETAK.....	56
SUMMARY.....	57

1. UVOD

U završnom radu istražiti će se tema „Zaštita prava poreznih obveznika“.

Definirat će se problem istraživanja, ciljevi rada te metode rada.

Ciljevi rada su usmjereni na povezivanje pravne teorije i prakse de lege lata-de lege ferenda.

Metode rada koje će se koristiti u ovom radu se: logička metoda, jezična metoda, povijesna metoda, empirijska metoda i teleološka metoda.

Struktura rada se sastoji od pet dijelova: uvod, načela poreznog postupka, zaštita prava poreznih obveznika pred upravnim tijelima, zaštita prava poreznih obveznika pred upravnim sudovima i zaključak.

U prvom dijelu reći će se nešto više o načelima oporezivanja, porezno-pravnom odnosu, porezno-dužničkom odnosu, koje su opće postupovne odredbe te što predstavlja ovršni postupak.

U drugom dijelu objasniti će se pokretanje i vođenje upravnih postupaka, koji je način rješavanja upravnih stvari, koji su pravni lijekovi te kada je rješenje postaje izvršno.

U trećem dijelu reći će se nešto više o općim odredbama zaštite prava poreznih obveznika pred upravnim sudovima, zatim o prvostupanjskom upravnom sporu, navesti će se poseban način rješavanja upravnih sporova te će se opisati sudska zaštita prava poreznih obveznika u državama članicama EU s osvrtom na RH.

2. NAČELA POREZNOG POSTUPKA

2.1 NAČELA OPOREZIVANJA

2.1.1 Postupak poreznih tijela

Postupak poreznog tijela:¹

- 1) Porezno tijelo dužno je zakonito utvrđivati sva prava i obveze iz porezno-pravnog odnosa.
- 2) Porezno tijelo dužno je utvrđivati sve činjenice koje su bitne za donošenje zakonite i pravilne odluke, pri čemu je s jednakom pažnjom dužno utvrditi i one činjenice koje idu u prilog poreznog obveznika. Koje će se radnje u postupku poduzimati i u kojem opsegu, određuje porezno tijelo.
- 3) Porezno tijelo treba porezne obveznike poticati na podnošenje poreznih prijava. Porezno tijelo dužno je upozoriti sudionike porezno-pravnog postupka na njihova prava i obveze u postupku.
- 4) Porezno tijelo dužno je uspostaviti sustav informiranja koji će poreznim obveznicima omogućavati jedinstven, suvremen i što lakši pristup informacijama, objavljujući na svojim internetskim stranicama porezne propise i njihove izmjene i dopune.
- 5) Ako porezni obveznik predaje ispravu na stranom jeziku i pismu koje nije u službenoj uporabi kod poreznog tijela, porezno tijelo odredit će rok u kojem će porezni obveznik dostaviti ovjereni prijevod isprave na hrvatski jezik i latinično pismo.
- 6) Ako porezni obveznik ne dostavi ovjereni prijevod iz stavka 5.ovoga članka u određenom roku, porezno tijelo prevest će isprave o trošku poreznog obveznika.

2.1.2 Pravo na očitovanje

Porezno tijelo je dužno poreznom obvezniku prije donošenja poreznog akta omogućiti očitovanje o činjenicama i okolnostima koje su bitne njegovo donošenje.

¹ Opći porezni zakon, NN br. 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13, 26/15, 44/16, čl.6

2.1.3 Obveza čuvanja porezne tajne

Porezno tijelo je dužno kao poreznu tajnu čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku, sve podatke s kojima raspolaže ili koje razmjenjuje sa drugim državama u poreznim stvarima. Poreznom tajnom se ne smatra podatak o datumu upisa u sustav poreza na dodanu vrijednost ili ispisa iz sustava poreza na dodanu vrijednost te podatak o poreznim obveznicima koji su davali lažne podatke s ciljem umanjnja svoje ili tuđe obveze poreza na dodanu vrijednost.

Ova obveza čuvanja porezne tajne se odnosi na sve službene osobe poreznog tijela, vještake te sve one koji su uključeni u porezni postupak.

Obveza čuvanja porezne tajne je povrijeđena ako se činjenice neovlašteno koriste ili objave.

Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena:²

1. Ako se poreznom jamcu omogućí uvid u podatke o poreznom obvezniku bitne za njegov odnos prema poreznom obveznik,
2. Ako se članove društva upozna s činjenicama bitnim za oporezivanje društva,
3. Ako se iznose podaci tijekom poreznog, prekršajnog ili sudskog postupka,
4. Ako se iznose podaci uz pisani pristanak osobe na koju se ti podaci odnose,
5. Ako se iznose podaci za potrebe naplate poreznog duga,
6. Ako se podaci daju na zahtjev javnopravnog tijela koje po službenoj dužnosti traži podatke nužne za ostvarivanje prava pred tim tijelom povodom zahtjeva stranke u postupku, a koje bi inače stranka trebala sama pribaviti,
7. Ako ustrojstvene jedinice Ministarstva financija međusobno dostavljaju podatke koji mogu biti od utjecaja za utvrđivanje prava i obveza poreznih obveznika,
8. Ako se podaci daju u skladu s postupcima propisanim ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i drugim međunarodnim ugovorima u poreznim stvarima koji su u primjeni u Republici Hrvatskoj,
9. Ako se podaci daju u skladu sa postupkom propisanim ovim Zakonom za pružanje i dobivanje pravne pomoći i

² Opći porezni zakon, NN br.147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13, 26/15, 44/16, čl.8

10. Ako se podaci daju u skladu s postupkom propisanim ovim Zakonom o administrativnoj suradnji i razmjeni informacija između država članica Europske Unije

Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena ako porezno tijelo dostavlja drugom javnopravnom tijelu podatke jer postoji sumnja u postojanje kaznenog dijela, kršenja zakona ili nekog propisa za koje je nadležno drugo javnopravno tijelo.

Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena ako porezna uprava bez pristanka poreznog obveznika objavi na svojim internetskim stranicama popis dospjelih i neplaćenih dugova po osnovi porezna na dodanu vrijednost, poreza na dobit, poreza na dohodak i prireza, doprinosa za obvezna osiguranja, posebnog poreza na naftne derivate, duhanske prerađevine, pivo, kavu, bezalkoholna pića, poreza na promet nekretninama te carina ako je ukupni iznos duga veći od 100.000,00 kn za fizičke osobe koje obavljaju djelatnost, veći od 300.000,00 za pravne osobe i veći od 15.000,00 za ostale porezne obveznike.

Ovdje se ne uključuju iznosi zaduženja dospjelih u zadnja tri mjeseca prije objave dospjelih i nenaplaćenih dugova.

Popis sadrži: ime i prezime ili naziv poreznog obveznika, godinu rođenja fizičke osobe, mjesto prebivališta ili boravišta fizičke osobe ili sjedišta pravne osobe, iznos duga po vrsti poreza te ukupni iznos duga.

Iznimno popis neće sadržavati podatke o dugovima ako je odobrilo odgodu, obročno plaćanje ili reprogramiranje naplate.

Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena ako Ministarstvo financija – Porezna uprava bez pristanka poreznog obveznika objavljuje u sredstvima javnog priopćavanja i na svojim internetskim stranicama podatke potrebne radi ispravljanja netočnih ili nepotpunih informacija u slučaju ako je netočne ili nepotpune informacije porezni obveznik izravno ili neizravno dostavio sredstvima javnog priopćavanja.³

Na obvezu čuvanja porezne tajne primjenjuje se Zakon o tajnosti podataka i Zakon o zaštiti osobnih podataka ako Zakonom nije uređeno drugačije.

³ Opći porezni zakon, NN br. 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13, 26/15, 44/16, čl.8

OPZ (čl.9.) propisuje obvezu postupanja u dobroj vjeri za sudionike porezno-pravnog odnosa; stavkom 2.istog članka definirano je da postupanje u dobroj vjeri znači savjesno i pošteno postupanje u skladu sa zakonom.⁴ Ovdje se primjenjuju načela zakonitosti na sudionike koji su u porezno-pravnom odnosu.

Obveza postupanja u dobroj vjeri⁵

- Sudionici porezno-pravnog odnosa dužni su postupati u dobroj vjeri.
- Postupanje u dobroj vjeri znači savjesno i pošteno postupanje u skladu sa zakonom.
- Ministar financija će pravilnikom propisati način postupanja u dobroj vjeri.

2.2 POREZNO PRAVNI ODNOS

Porezno pravni odnos predstavlja odnos između poreznog tijela i poreznog obveznika te obuhvaća prava i obveze u poreznom postupku.⁶

Sudionici porezno-pravnog odnosa su porezno tijelo, porezni obveznik te osobe koje jamče za plaćanje poreza.

Porezni obveznik je svaka osoba koja je kao takva određena zakonom kojim se uređuje pojedina vrsta poreza.⁷

Porezni obveznik u poreznom postupku može imati opunomoćenika, pomagatelja i poreznog savjetnika.

- Opunomoćenik je osoba koja zastupa poreznog obveznika u okviru dobivene punomoći i u njegovo ime može poduzimati radnje u poreznom postupku.⁸
- Pomagatelj je osoba koja nastupa uz nazočnost poreznog obveznika, pomaže mu savjetima te nije ovlašten u ime poreznog obveznika poduzimati radnje u poreznom postupku kao njegov zastupnik. Porezni obveznik mora nadzirati pomagatelja jer se njegova izjava smatra izjavom poreznog obveznika.

⁴ Šimović, J. Hrvatski fiskalni sustav, Narodne novine , 2010. str.229

⁵ Opći porezni zakon, NN br. 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13, 26/15, 44/16, čl.9

⁶ Opći porezni zakon, NN br. 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13, 26/15, 44/16, čl.12

⁷ Opći porezni zakon, NN br. 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13, 26/15, 44/16, čl.13

⁸ Šimović, J. Hrvatski fiskalni sustav, Narodne novine , 2010. str.235

- Porezni savjetnik obavlja poslove savjetovanja poreznog obveznika u poreznom postupku pred poreznim tijelima. Ako nastupa i kao njegov opunomoćenik tada mora imati punomoć.

2.3 POREZNO DUŽNIČKI ODNOS

2.3.1 Pojam porezno-dužničkog odnosa

Porezno-dužnički odnos predstavlja dio porezno-pravnog odnosa u kojem sudionici porezno-dužničkog odnosa ostvaruju svoja prava i obveze. Sudionici porezno-dužničkog odnosa jesu porezno tijelo, porezni obveznik i jamac.⁹

2.3.2 Prava iz porezno-dužničkog odnosa

Porezno tijelo ima pravo na naplatu poreza, kamata i novčanih kazni te novčanih činidbi po osnovi odgovornosti iz poreznog jamstva.

Porezni obveznik ima pravo na povrat preplaćenog poreza ili poreza plaćenog bez pravne osnove, te kamate na porez koji je plaćen bez pravne osnove.

2.3.3 Nastanak prava iz porezno-dužničkog odnosa

Porezno tijelo u porezno-dužničkom odnosu ima prava od dana dospelosti tražbine po osnovi poreza.

Porezni obveznik ili druga osoba u porezno-dužničkom odnosu ima prava od dana kada je porezno tijelo primilo od poreznog obveznika ili druge osobe iznos preplaćenog poreza ili poreza plaćenog bez pravne osnove.

2.3.4 Prestanak prava i obveza iz porezno-dužničkog odnosa

Prava i obveze iz porezno-dužničkog odnosa prestaju plaćanjem, prijetojem i otpisom, a prava iz porezno-dužničkog odnosa prestaju zastarom.

⁹ Opći porezni zakon, NN br. 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13, 26/15, 44/16, čl.18

2.4 OPĆE POSTUPOVNE ODREDBE

2.4.1 Nadležnost

Stvarna nadležnost pojedinih poreznih tijela propisuje se posebnim zakonom ili drugim propisom donesenim na temelju zakona.¹⁰

Mjesna nadležnost poreznih tijela određuje se prema posebnim zakonima i propisima kojima se uređuje unutarnja organizacija i ustrojstvo poreznih tijela.¹¹

Ako dva ili više poreznih tijela smatra da su mjesno nadležni rješavati u nekoj poreznoj stvari, postoji pozitivan sukob o mjesnoj nadležnosti.¹² To se rješava tako da porez utvrđuje porezno tijelo koje je prvo pokrenilo postupak. To tijelo ustupa predmet tijelu koje je prema novim okolnostima postalo mjesno nadležno ako se poreznom obvezniku bitno olakšava sudjelovanje u poreznom postupku.

2.4.2 Porezni akti u poreznom postupku

Porezni akt jest svaki akt kojim se pokreće, dopunjuje, mijenja ili dovršava neka radnja u poreznom postupku.¹³

To je porezno rješenje, zaključak, zapisnik, obavijest, poziv ili drugi akti. On se donosi u pisanom ili usmenom obliku. Porezni akt mora sadržavati naziv poreznog tijela, broj i datum poreznog akta, ime i prezime sudionika kojemu se upućuje, pravni i činjenični temelj i potpis ovlaštene osobe.

Porezni akt kojim se odlučuje o pojedinačnim pravima i obvezama iz porezno-pravnog odnosa ili kada od dana dostave poreznog akta počinje teći rok koji se ne može produžiti, dostavlja se prema mjestu dostave osobnom dostavom sudionicima poreznog postupka. Ako sudionik ima opunomoćenika, porezni akt dostavlja se samo opunomoćeniku.

¹⁰ Opći porezni zakon, NN br. 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13, 26/15, 44/16, čl.44

¹¹ Opći porezni zakon, NN br. 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13, 26/15, 44/16, čl.45

¹² Šimović, J. Hrvatski fiskalni sustav, Narodne novine, 2010. str.243

¹³ Šimović, J. Hrvatski fiskalni sustav, Narodne novine, 2010. str.252

Mjesto dostave je prebivalište ili uobičajeno boravište sudionika, sjedište sudionika koji je pravna osoba ili radno mjesto sudionika. Osobna dostava je dostava koju dostavljač izvrši osobno osobi kojoj je porezni akt namjenjen.

2.4.3 Porezna prijava

Porezni obveznik dužan je podnijeti poreznu prijavu poreznom tijelu kao i osoba koju na to pozove porezno tijelo. Porezna prijava podnosi se na obrascu a oblik i sadržaj utvrđuje se posebnim zakonom. Ako porezni obveznik zbog osobnih uvjeta ne može poreznu prijavu podnijeti u pisanom obliku na obrascu, može poreznu prijavu usmeno izjaviti na zapisnik službenoj osobi poreznog tijela.

Porezni obveznik može odustati od podnesene porezne prijave može u roku od trideset dana od dana podnošenja porezne prijave ako je podnio poreznu prijavu a nije bio dužan.

2.5 OVRŠNI POSTUPAK

Ovršni postupak u poreznom pravu jest dio poreznopravnog odnosa u kojem porezno tijelo provodi postupak prisilne naplate poreznog duga temeljem ovršnih i vjerodostojnih isprava.¹⁴

Ovrhovoditelj podnosi prijedlog za ovrhu, a ovršenik je osoba protiv koje se podnosi prijedlog za ovrhu. Ovršenik je dužan poreznom tijelu dati podatke o svojoj imovini i dohotku te mora potvrditi da je dao točne i potpune podatke te da ništa nije zatajio.

Ovrhovoditelj može predložiti ovrhu na temelju ovršnih i vjerodostojnih isprava.

Ovršna i vjerodostojna isprava predstavljaju pravni temelj ovrhe.

Vjerodostojne isprave su:¹⁵

- Račun
- Obračun kamata
- Mjenica
- Ček
- Izvadak iz poslovnih knjiga
- Ovjerovljena privatna isprava

¹⁴ Arbutina H., Rogić Lugarić T., Osnove poreznog prava, Društveno veleučilište, 2010, str.82

¹⁵ Trgovački sud u Osijeku, raspoloživo na: <http://sudovi.pravosudje.hr/tsos/index.php?linkID=31>

Ovršne isprave su:

- Ovršna sudska odluka
- Ovršna sudska nagodba
- Ovršna odluka arbitražnog suda
- Ovršna odluka donesena u upravnom postupku
- Ovršna javnobilježnička odluka i ovršna javnobilježnička isprava
- Nagodba sklopljena pred sudovima časti pri komorama u RH
- Zadužnica

Predmet ovrhe mogu biti stvari i prava na kojima se po zakonu može provesti ovrha radi ostvarenja tražbine:¹⁶

- Imovina ovršenika(novac, nekretnine, pokretnine, vrijednosni papiri, udjeli u trgovačkom društvu itd.)
- Neko ovrhovoditeljevo imovinsko pravo(predaja i isporuka pokretnine itd.)
- O provođenju ovrhe donosi se rješenje o ovrsi koje mora sadržavati naznaku ovršne ili vjerodostojne isprave, visinu i vrstu porezne obveze i kamata, predmet ovrhe, način provođenja ovrhe, troškove ovrhe i upute o pravnom lijeku.

Protiv rješenja o ovrsi donesenog na temelju ovršne isprave može se podnijeti žalba u roku od osam dana od dostave rješenja, a protiv rješenja o ovrsi donesenog na temelju vjerodostojne isprave može se podnijeti prigovor u roku od osam dana od dostave rješenja.

Ovrha se provodi ako je porezni dug dospio te ako je porezno tijelo poduzelo sve mjere da se porezni dug naplati. Mjere osiguranja naplate sastoje se u zabrani raspolaganja sredstvima na žiroračunu ili drugim računima poreznog obveznika, u popisu pokretnina, tražbina i drugih imovinskih prava, zabrani raspolaganja tražbinama poreznog obveznika, oduzimanjem pokretnina i predbilježbi založnog prava na nekretnini.¹⁷

¹⁶ Središnji državni portal, raspoloživo na: <https://gov.hr/moja-uprava/pravna-drzava-i-sigurnost/pravna-zastita/ovrha/1820>

¹⁷ Opći porezni zakon, NN br. 147/08, 18/11, 78/12, 136/2, 73/13, 26/15, 44/16, čl.158

Ovrha će se obustaviti po službenoj dužnosti ili na prijedlog ovršenika:¹⁸

1. Ako je ovršna isprava nakon pravomoćno dovršenog postupka preinačena, ukinuta ili poništena
2. Ako prestanu prava i obveze iz porezno-dužničkog odnosa
3. Ako nema osnove za nastavak postupka
4. Ako se otvori postupak predstečajne nagodbe
5. Ako se otvori stečajni postupak
6. Ako se odgodi izvršenje rješenja

Odgoda ovrhe vremenski je pomak trenutaka otpočinjanja ovrhe, odnosno odgođena ovrha nastavit će se nakon proteka vremena za koje je određena.¹⁹

¹⁸ Opći porezni zakon, NN br. 147/08, 18/11, 78/12, 136/2, 73/13, 26/15, 44/16, čl.135

¹⁹ Arbutina H., Rogić Lugarić T., Osnove poreznog prava, Društveno veleučilište, 2010, str.92

3. ZAŠTITA PRAVA POREZNIH OBVEZNIKA PRED UPRAVNIM TIJELIMA

3.1 POKRETANJE I VOĐENJE POREZNOG POSTUPKA

3.1.1 Pokretanje postupka

Upravni postupak se može pokrenuti na zahtjev stranke ili po službenoj dužnosti.

U slučaju kada se pokreće na zahtjev stranke trenutak predaje zahtjeva javnopravnom tijelu se smatra trenutkom kad je postupak pokrenut. U slučaju kad se pokreće po službenoj dužnosti postupak je pokrenut kada službena osoba pokrene bilo koju radnju radi vođenja postupka.

Zahtjev za pokretanje postupka stranka može neposredno podnijeti javnopravnom tijelu u pisanom obliku ili usmeno na zapisnik ili poslati poštom te dostaviti elektroničkim putem. Postupak se pokreće po službenoj dužnosti kad je to propisano zakonom ili je nužno radi zaštite javnog interesa.²⁰

3.1.2 Postupak rješavanja upravne stvari

Utvrđuju se činjenice i okolnosti bitne za rješavanje o upravnoj stvari. Službena osoba pribavlja podatke o činjenicama o kojima službenu evidenciju vodi javnopravno tijelo ili sud.

Stranka mora iznijeti točno i istinito činjenično stanje na kojem temelji svoj zahtjev.

Službena osoba može neposredno riješiti upravnu stvar u postupku koji je pokrenut na zahtjev stranke.²¹

1. kad je stranka u svojem zahtjevu navela sve činjenice ili podnijela potrebne dokaze na temelju kojih se može utvrditi pravo stanje stvari ili ako se to stanje može utvrditi na temelju općepoznatih činjenica ili službenih podataka kojima raspolaže javnopravno tijelo,
2. kad je propisano da se stvar može riješiti na temelju činjenica ili okolnosti koje nisu potpuno dokazane ili se dokazima samo posredno utvrđuju pa su činjenice ili okolnosti učinjene vjerojatnima, a iz svih okolnosti slučaja proizlazi da se zahtjevu stranke može udovoljiti.

²⁰ Zakon o općem upravnom postupku NN 47/09, čl.42

²¹ Zakon o općem upravnom postupku NN 47/09, čl.50

3.1.3 Dokazivanje

Službena osoba u postupku utvrđuje činjenično stanje svim sredstvima prikladnim za dokazivanje te u tu svrhu može pribaviti isprave, saslušati svjedoke, pribaviti nalaz i mišljenje vještaka i obaviti očevid.²²

Ne moraju se dokazivati općepoznate činjenice, činjenice o kojima javnopravna tijela vode službenu evidenciju, činjenice koje su poznate službenoj osobi te činjenice koje propis pretpostavlja ali je dopušteno dokazati nepostojanje tih činjenica.

Službena osoba po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke provodi osiguranje dokaza. Dokazivanje se provodi na javnim ili privatnim ispravama koje mogu biti u elektroničkom obliku. Stranka ili druga osoba kod koje se nalazi isprava potrebna kao dokaz u postupku dužna je omogućiti uvid u ispravu na zahtjev službene osobe.²³

3.1.4 Rokovi

Rokovi se određuju za poduzimanje određenih radnji. Ako rok nije propisan određuje ga službena osoba. Određuju se na dane, mjesece i godine. Na početak i tijekom roka ne utječu nedjelje, blagdani i neradni dani.

3.1.5 Obavješćivanje

Službena osoba može sudionike obavijestiti usmeno, elektroničkim putem, neposrednim uručenjem pismena ili slanjem pismena poštom ili na drugi prikladan način.

Dostava se obavlja osobno naslovljenoj osobi kad od obavljanja dostave počinje teći rok koji se ne može produžiti ili kad je takva dostava propisana (osobna dostava).²⁴

Ako osoba nije na mjestu dostave tada poštar ostavlja u poštanskom sandučiću pisanu obavijest da na navedeni dan i sat bude na mjestu dostave radi primanja pismena i gdje od toga dana može podići pismeno. Ako dostavljač u naznačeno vrijeme ne pronade naslovljenu osobu ili ako ona odbije primiti pismeno, dostavljač će ostaviti pismeno u njezinom

²²Zakon o općem upravnom postupku NN 47/09, čl.58

²³ Zakon o općem upravnom postupku NN 47/09, čl.61

²⁴ Zakon o općem upravnom postupku NN 47/09, čl.85

poštanskom sandučiću na kojem će naznačiti razlog dostave, dan i sat kad je ostavio pismo i potpisati se.

Kad osobna dostava nije obvezna, a dostavljač nije zatekao naslovljenu osobu na mjestu dostave, pismo je može uručiti odraslom članu kućanstva, a ako ta osoba ne želi preuzeti pismo ili nije u mogućnosti predati pismo, tada je ostavlja u poštanskom sandučiću. Na dostavnici pismena naznačuje dan i način dostave.

3.2 RJEŠAVANJE UPRAVNE STVARI

O upravnoj stvari se odlučuje rješenjem koje se donosi u pisanom obliku. Rješenje se može donijeti i u usmenom obliku kad je potrebno poduzeti hitne mjere radi otklanjanja neposredne opasnosti za život i zdravlje ljudi ili imovinu veće vrijednosti te radi osiguranja javnog reda i sigurnosti.

Rješenje se sastoji od:²⁵

- Zaglavlja
- Uvoda
- Izreke
- Obrazloženja
- Upute o pravnom lijeku
- Potpisa službene osobe
- Otiska službenog pečata javnopravnog tijela

²⁵ Zakon o općem upravnom postupku NN 47/09, čl.98

Djelomično rješenje- kad se u upravnoj stvari rješava o više pitanja, a samo se o nekima od njih može riješiti na temelju utvrđenoga činjeničnog stanja, može se donijeti rješenje samo o tim pitanjima.

Dopunsko rješenje- ako se rješenjem nisu riješila sva pitanja koja su predmet postupka može se donijeti rješenje o tim pitanjima na prijedlog stranke ili po službenoj dužnosti.

Privremeno rješenje- ako se trebaju donijeti rješenja kojima se uređuju sporna pitanja i odnosi prije okončanja postupka, rješenje će se donijeti na temelju činjenica koje su poznate u vrijeme njegova nastanka.

U slučajevima neposrednog rješavanja na zahtjev stranke rok za donošenje rješenja je 30 dana a u slučajevima vođenja ispitnog postupka na zahtjev stranke rok je 60 dana.

U nastavku je primjer rješenja o ovrsi:

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINACIJA-POREZNA UPRAVA
PODRUČNI URED SPLIT

KLASA : UP/I-415-02/2006-001/01292
UR. BROJ: 513-007-17/2006-01
SPLIT, 13.12.2006.

Ovo rješenje postalo je ovršno
dana 17.01.2007. god.

(MBG/MB ovršenika)

Ministarstvo financija-Porezna uprava, Područni ured SPLIT, na temelju članka 3. i članka 7. Zakona o Poreznoj upravi ("Narodne novine", broj 67/01, 94/01 i 177/04) te članka 127. stavak 4. Općeg poreznog zakona ("Narodne novine", broj 127/00, 86/01 i 150/02) u postupku ovrhe radi naplate poreza, pristojbi i drugih javnih davanja od _____ iz _____ donosi _____
(Ime i prezime / naziv ovršenika)
(Adresa stanovanja / sjedišta)

RJEŠENJE O OVRSI

pljenidbom, procjenom i
prodajom pokretnina

1. Ovršenik _____ iz _____
(Ime i prezime / naziv ovršenika)
_____ dužan je na dan 13.12.2006. godine iznos od _____
(Adresa stanovanja / sjedišta)
72.415,37 kuna (glavnica) 37.974,76, kamata 34.440,61).

2. Nalaže se ovršeniku da u roku od osam(8) dana od dana primitka ovoga rješenja plati porezni dug u korist računa:

Naziv	Uplatni žiro račun	Glavnica	Ukupno
	Poziv na broj	Kamate	
1	2	3	4
POREZ I PRIREZ NA DOHODAK PO GOBIŠNJOJ PRIJAVI	1001005-1730012008 22 1619-0501971387814	12.473,28 15.829,51	28.302,79
POREZ NA POTROŠNJU	2330003-1830000008 22 1708-0501971387814	1.304,06 1.059,72	2.363,78
POREZ NA TVRTKU ODNOSNO NAZIV	2330003-1830000008 22 1732-0501971387814	1.400,00 1.259,26	2.659,26

Slika 1: Rješenje o ovrsi

Izvor: Ministarstvo financija-Porezna uprava, Područni ured Split

Naziv	Uplatni žiro račun	Glavnica	Ukupno
	Poziv na broj	Kamate	
1	2	3	4
ČLANARINA TURISTIČKIM ZAJEDNICAMA	1001005-1730027155 12 0501971387814	224,61 183,76	408,37
DOPRINOS U PAUŠALNOM IZNOSU - H.O.K.	1001005-1730052368 12 0501971387814	1.344,00 1.206,12	2.550,12
DOPRINOS OD DOHOTKA, DOBITI ILI PLAĆE - H.O.K.	1001005-1740952411 12 0501971387814	277,00 0,00	277,00
NOVČANE KAZNE ZA PREKRŠAJE, ODUZETA IM.KORIST I TR.POSTUP.-PU	1001005-1863000160 22 6025-0501971387814	1.200,00 0,00	1.200,00
DOP.ZA MO NA TEM.GEN.SOLIZA	1001005-1863000160	16.135,68	
OS.KOJI PLA.DOP.TEMELJEM RJEŠ.PU	22 8214-0501971387814	9.520,09	25.655,77
DOPRINOS ZA OSN.ZDR.OSLZA OS.	1001005-1863000160	3.616,13	
SAM.OB.KOJI PLA.DOP.TEMELJ.RJE.PU	22 8478-0501971387814	5.382,15	8.998,28
UKUPNO:		37.974,76 34.440,61	72.415,37

3. Nalaže se ovršeniku da obračuna i uplati daljnje kamate na glavnice duga iz točke 2. izreke rješenja počev od 13.12.2006. dok se dug u cijelosti ne podmiri.

4. Ako ovršenik u roku za dobrovoljno ispunjenje ne ispuní svoju obvezu, naplata će se provesti pljenidbom, procjenom i prodajom pokretnina.

5. Ovršeniku se privremeno zabranjuje otuđenje imovine u smislu osiguranja izvršenja obveze do obavljanja popisa pokretnina.

6. Troškovi ovrhe određuju se u iznosu od 200,00 kuna, a uplaćuju se na račun broj 1001005-1863000160 pozivom na broj odobrenja za fizičku osobu 22-4251-0501971387814. Ostali troškovi koji nastanu provedbom ovog rješenja utvrdit će se posebnim rješenjem, u roku od osam(8) dana od dana nastanka.

7. Žalba ne odgaga izvršenje rješenja.

Slika 2: Rješenje o ovrsi

Izvor: Ministarstvo financija-Porezna uprava, Područni ured Split

O b r a z l o Ź e n j e

Prema knjigovodstvenom izlistu stanja poreznog duga ovršenik _____

na dan 13.12.2006. g. duguje:

(Ime i prezime / naziv, MBG/MB, adresa stanovanja/sjedišta)

1. POREZ I PRIREZ NA DOHODAK PO GODIŠNJOJ PRIJAVI	12.473,28 kn <small>(Glavnica)</small>	15.829,51 kn <small>(Kamate)</small>	28.302,79 kn <small>(Ukupno)</small>
2. POREZ NA POTROŠNJU	1.304,06 kn <small>(Glavnica)</small>	1.059,72 kn <small>(Kamate)</small>	2.363,78 kn <small>(Ukupno)</small>
3. POREZ NA TVRTKU ODNOSNO NAZIV	1.400,00 kn <small>(Glavnica)</small>	1.259,26 kn <small>(Kamate)</small>	2.659,26 kn <small>(Ukupno)</small>
4. ČLANARINA TURISTIČKIM ZAJEDNICAMA	224,61 kn <small>(Glavnica)</small>	183,76 kn <small>(Kamate)</small>	408,37 kn <small>(Ukupno)</small>
5. DOPRINOS U PAUŠALNOM IZNOSU - H.O.K.	1.344,00 kn <small>(Glavnica)</small>	1.206,12 kn <small>(Kamate)</small>	2.550,12 kn <small>(Ukupno)</small>
6. DOPRINOS OD DOHOTKA, DOBITI ILI PLAĆE - H.O.K.	277,00 kn <small>(Glavnica)</small>	0,00 kn <small>(Kamate)</small>	277,00 kn <small>(Ukupno)</small>
7. NOVČANE KAZNE ZA PREKRŠAJE, ODUZETA IMKORIST I TR.POSTUP.-PU	1.200,00 kn <small>(Glavnica)</small>	0,00 kn <small>(Kamate)</small>	1.200,00 kn <small>(Ukupno)</small>
8. DOP.ZA MO NA TEM.GEN.SOLIZA OS.KOJI PLA.DOP.TEMELJEM RJEŠ.PU	16.135,68 kn <small>(Glavnica)</small>	9.520,09 kn <small>(Kamate)</small>	25.655,77 kn <small>(Ukupno)</small>
9. DOPRINOS ZA OSN.ZDR.OSLZA OS. SAM.OB.KOJI PLA.DOP.TEMELJ.RJE.PU	3.616,13 kn <small>(Glavnica)</small>	5.382,15 kn <small>(Kamate)</small>	8.998,28 kn <small>(Ukupno)</small>
U K U P N O:	37.974,76 kn <small>(Glavnica)</small>	34.440,61 kn <small>(Kamate)</small>	72.415,37 kn <small>(Ukupno)</small>

Navedena dugovanja utvrđena su na temelju slijedećih ovršnih i vjerodostojnih isprava:

Ad 1 Rješenje MF, POREZNE UPRAVE, ISPOSTAVE OMIŠ _____, za 2001. godinu,
(Naziv tijela koje je donijelo rješenje)

Klasa: UP/I-410-23/2002-02/1312 Ur. broj: 513-07-17-05/2002-04 od 24.07.2002. .
(Dan, mjesec, godina)

RJEŠENJA POREZA NA DOHODAK ZA 2000. I 1999. GODINU

Ad 2 MJESEČNO IZVJEŠĆE

za razdoblje od 01.04.2000. do 31.08.2001. (PP-MI-PO).
(Dan, mjesec, godina) (Dan, mjesec, godina)

Slika 3: Obrazloženje o ovrsi

Izvor: Ministarstvo financija-Porezna uprava, Područni ured Split

Ad 3 Rješenje MF, POREZNE UPRAVE, ISPOSTAVE OMIŠ
(Naziv tijela koje je donijelo rješenje), za 2001. godinu,
Klasa: UP/I-410-12/01-01/533 Ur. broj: 513-07-17-05/01-01 od 19.06.2001.
(Dan, mjesec, godina)

RJEŠENJE POREZA NA TVRTKU ZA 2000. GODINU

Ad 4 GODIŠNJI OBRAČUN
za razdoblje od 01.01.1999. do 03.09.2001. (TZ).
(Dan, mjesec, godina) (Dan, mjesec, godina)

Ad 5 ZADUŽENJE OBRTNICKE KOMORE SPLIT

Ad 6 ZADUŽENJE OBRTNICKE KOMORE SPLIT

Ad 7 Rješenje MF, POREZNE UPRAVE, PODRUČNOG UREDA SPLIT
(Naziv tijela koje je donijelo rješenje), za 2000. godinu,
Klasa: UP/I-740-04/00-02/3541-DŽ Ur. broj: 513-07/17-01/03 od 18.05.2001.
(Dan, mjesec, godina)

RJEŠENJE ODJELA ZA PREKRŠAJNI POSTUPAK ZA 1999. GODINU

Ad 8 PRENESENI SALDO DUGOVANJA HZMO

Ad 9 PRENESENI SALDO DUGOVANJA HZZO

Iznos obračunatih kamata iz točke 1. odnosno točke 2. izreke rješenja temelji se na odredbama članka 116. Općeg poreznog zakona ("Narodne novine", broj 127/00, 86/01 i 150/02).

Rok za dobrovoljno ispunjenje iz točke 2. izreke rješenja temelji se na odredbi članka 132. točka 2. Općeg poreznog zakona.

Nalog za obračun i uplatu daljnjih kamata iz točke 3. izreke rješenja temelji se na odredbama članka 116. Općeg poreznog zakona.

Točka 4. izreke temelji se na odredbama članka 144. Općeg poreznog zakona.

Nalog iz točke 5. izreke rješenja temelji se na odredbama članka 292. stavak 1. Zakona o općem upravnom postupku iz razloga što postoji opasnost da bi ovršenik raspolaganjem imovinom mogao spriječiti ili znatno otežati izvršenje obveze.

O troškovima postupka riješeno je u skladu s odredbama članka 155. Općeg poreznog zakona.

Žalba ne odgađa provedbu ovrhe temeljem članka 127. stavak 6. Općeg poreznog zakona.

Slika 4: Obrazloženje o ovrsi

Izvor: Ministarstvo financija-Porezna uprava, Područni ured Split

Slijedom navedenog riješeno je kao u izreci rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog rješenja ovršenik ima pravo izjaviti žalbu Ministarstvu financija, Samostalnoj službi za drugostupanjski upravni postupak u roku osam(8) dana od dana primitka ovog rješenja. Žalba se predaje u dva primjerka Područnom uredu SPLIT neposredno ili šalje poštom preporučeno, a može se izjaviti i usmeno u zapisnik.

Na žalbu se plaća upravna pristojba u iznosu od 50,00 kuna, prema Tbr.3. Tarife upravnih pristojbi koja je sastavni dio Zakona o upravnim pristojbama ("Narodne novine", broj 8/96, 77/96, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05 i 153/05).

Dostavljeno:

M.P.

P.o. čelnika poreznog tijela

1. _____
(Ime i prezime/naziv ovršenika)

2. Pismohrana-ovdje

Slika 5: Ovrha-uputa o pravnom lijeku

Izvor: Ministarstvo financija-Porezna uprava, Područni ured Sp

3.3 PRAVNI LIJEKOVI

3.3.1 Žalba

Žalba predstavlja redoviti, devolutivan i suspenzivan pravni lijek. Redoviti pravni lijek je onaj čije podnošenje ili tok roka za podnošenje sprječava nastupanje konačnosti akta. Devolutivan pravni lijek je onaj o čijoj osnovnosti rješava više tijelo, a ne ono koje je donijelo akt koji je pobijan pravnim lijekom.²⁶ Despanzivan pravni lijek odgađa izvršenje rješenja.

Žalba se može podnijeti protiv poreznog akta kojim je odlučeno o pojedinačnim pravima i obvezama iz porezno-pravnog odnosa. Žalba je dopuštena i protiv rješenja donesenog u prvostupanjskom poreznom postupku. Žalba može biti podnesena i u slučaju tzv. „šutnje administracije“, tj. u slučaju da žalitelj istakne kako o njegovu zahtjevu za donošenjem poreznog akta nije donesena odluka u propisanom roku.²⁷

Žalbu na porezni akt može donijeti svaka osoba o čijim je pravima ili obvezama odlučivano u prvostupanjskom poreznom postupku, i svaka osoba koja za to ima pravni interes, a to je svaki na pravo utemeljen interes koji takva osoba ima tj. na pravu utemeljena konkretna korist koju u određenoj sferi svojih prava takva osoba može ostvariti angažiranjem upravnog tijela.²⁸

Sudionici u žalbenom postupku su žalitelj i osoba pozvana da sudjeluje u postupku.

Žalbeni rok je 30 dana od dana primitka poreznog akta. Žalba odgađa izvršavanje pobijenog poreznog akta do donošenja rješenja o žalbi ali ne odgađa izvršenje poreznog akta koji je donesen u skraćenom postupku.

Žalba se podnosi nadležnom drugostupanjskom poreznom tijelu, a predaje neposredno ili poštom preporučeno, odnosno izjavljuje na zapisnik prvostupanjskom poreznom tijelu.

U nastavku su primjeri žalbi ovršenika:

²⁶ Arbutina H., Rogić Lugarić T., Osnove poreznog prava, Društveno veleučilište, 2010, str.102

²⁷ Arbutina H., Rogić Lugarić T., Osnove poreznog prava, Društveno veleučilište, 2010, str.102

²⁸ J. Šimović i drugi, Hrvatski fiskalni sustav, Narodne novine, Zagreb, 2010, str.283

Omiš, 23. siječnja 2007. godine

Republika Hrvatska
Ministarstvo financija-Porezna uprava
Područni ured Split

21000 Split

za

Ministarstvo financija-Samostalnoj
službi za drugostupenjski upravni
postupak

10000 Zagreb

Ž A L B A
ovršenika
iz Omiša,

protiv Rješenja o ovrsi Područnog
ureda Split, KLASA:UP/I-415-02/2006-
001/01292, UR-BR: 513-007-17/2006.
01 od 13.12.2006.godine

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA - POREZNA UPRAVA
513-07-17 PODRUČNI URED SPLIT

Primljeno:	28-01-2007	Org.jed.	1266
Klasifikacijska oznaka	UP/I-415-02-06-01-9292	Pril.	0851
Uredžbeni broj	15-07-	Vrij.	50006

dvostruko

Rješenje o ovrsi označeno pod navedenom klasom i uredovnim brojem
od 13.prosinca, 2006.godine, pobija se u zakonskom roku zbog:

1. Zbog povreda Općeg poreznog zakona

e prijedlogom:

Da Min.financija-Samostalna služba, za drugostupenjski upravni po-
stupak uvaži žalbu žalitelja kao poreznog obveznika te pobijano
Rješenje o ovrsi poništi i vrati prvostupenjskom tijelu na pono-
vno postupanje i odlučivanje.

e iz ovih razloga:

1. Bitno je povrijeđen Opći porezni zakon na štetu žaliteljice s
iz slijedećih razloga:

Ovršenica odnosno žaliteljica drži da je u konkretnom slučaju
povrijeđene čl.90.i 92.Općeg poreznog zakona.

Slika 6: Žalba ovršenika

Izvor: Ministarstvo financija-Porezna uprava, Područni ured Split

Relativni zastarni rok poreznih obveza je 3 godine, a apsolutni zastarni rok je 6 godina. (čl. 90. i 92. OPZ).

Za poreznu obvezu - Porez i prirez na dohodak od 12.473,20 suviše kamate u iznosu od 15.829,51 kn nastala je apsolutna zastara, jer je obveza nastala 1998. odnosno 1999. godine, pa je primjenom čl. 92. Općeg poreznog zakona nastupila apsolutna zastara, kako u odnosu na na glavnici teko i pripadajuće kamate koje su akcesorne prirode i gašenjem glavnog duga gase se i kamate.

Također isto to se i na porez na potrešnju koji je nastao 1999. i 2000. godine, pa ima mjesta primjeni čl. 92. odnosno relativne zastare je nastala temeljem čl. 90. OPZ.

Porez na naziv tvrtke u iznosu od 1.400,00 kn se pripadajućim kamata žalitelj također nije u obvezi platiti zbog apsolutne zastare u smislu čl. 92. Općeg poreznog zakona jer je obveza nastala 1999. godine, a apsolutni rok je nastupio 2005. godine.

To se isto odnosi na članarinu turističkim zajednicama, doprinos u paušalnom iznosu H.O.K., novčane kazne za prekršaje, gdje je također nastupila apsolutna zastara.

Što se pak tiče doprinosa za MO u iznosu od 16.135,68 kn sa pripadajućim kamata iznosa od 25.655,77 kn i doprinosa za osnovno zdravstveno osiguranje koje se pripadajućim kamata iznosi 8.998,28 kn, žaliteljica da se tu radi od 5 godina, jer prema Zakonu o mirov. osiguranju, doprinosi za mir. osiguranje zastarjevaју za 5 godina, računajući od kraja godine, odnosno glede zastare primjenjuje se Zakon o obveznim odnosima.

Isti je rok zastare za zdravstveno osiguranje, pa stoga kako su spomenuti doprinosi nastali 1999. i 2000. godine, ali i prije nastupila je po mišljenju zastara tih potraživanja sa kamata koje su akcesorne naravi.

Naime, po mišljenju žaliteljice povrijeđene su odredbe čl. 127. st. 1. u svezi čl. 50. st. 4. OPZ.

U čl. 50. st. 4. OPZ navodi se da porezni akt iz čl. 49. st. 2. OPZ koje činjenične i pravne temelje mora imati. (čl. 50. st. 4. toč. 3. OPZ). Uprevo izreka Rješenja o ovrsi po mišljenju žaliteljice nema činjenični temelj, jer nedostaje na koje vrijeme se odnosi iznos, iako se iz samog obrazloženja može razaznati na koje porezne obveze se odnosi i za koje vrijeme.

Stoga je nedovoljan činjenični opis iz čl. 50. st. 4. toč. 3. OPZ.

Radi svega neprijed navedenog žaliteljica predlaže da se pobijano rješenje o ovrsi poništi.

Slika 7: Žalba ovršenika

Izvor: Ministarstvo financija-Porezna uprava, Područni ured Split

REPUBLIKA HRVATSKA			
MINISTARSTVO FINACIJA - POREZNA UPRAVA			
513-07-17 PODRUČNI URED SPLIT			
Priljeno:	29-01-2007		
Klasifikacijska oznaka	Org.jed.		
Uredbeni broj	Prih.	Vrij.	
	- 500 kn		

Omiš, 23. siječnja 2007. godine

Republika Hrvatska
 Ministarstvo financija-Porezna uprava
 Područni ured Split

21000 Split

za

Ministarstvo financija-Samostalnoj
 službi za drugostupenjski upravni
 postupak

10000 Zagreb

Ž A L B A
 ovršenika

iz Omiša,

protiv Rješenja o ovrsi Područnog
 ureda Split, KLASA:UP/I-415-02/2006-
 001/01292, UR-BR.:513-007-17/2006.
 01 od 13.12.2006.godine

dvostruko

Rješenje o ovrsi označeno pod navedenom klasom i uredovnim brojem
 od 13. prosinca, 2006. godine, pobija se u zakonskom roku zbog:

1. Zbog povreda Općeg poreznog zakona

s prijedlogom:

Da Min. financija-Samostalna služba, za drugostupenjski upravni po-
 stupak uveži žalbu žalitelja kao poreznog obveznika te pobijano
 Rješenje o ovrsi poništi i vrati prvostupenjskom tijelu na pono-
 vno postupanje i odlučivanje.

s iz ovih razloga:

1. Bitno je povrijeđen Opći porezni zakon na štetu žaliteljice s
 iz sljedećih razloga:

Ovršenica odnosno žaliteljica drži da je u konkretnom slučaju
 povrijeđene čl. 90. i 92. Općeg poreznog zakona.

Slika 8: Žalba ovršenika

Izvor: Ministarstvo financija-Porezna uprava, Područni ured Split

Relativni zastarni rok poreznih obveza je 3 godine, a apsolutni zastarni rok je 6 godina. (čl. 90. i 92. OPZ).

Za poreznu obvezu-Porez i prirez na dohodak od 12.473,20 suviše kamate u iznosu od 15.829,51 kn nastala je apsolutna zastara, jer je obveza nastala 1998. odnosno 1999. godine, pa je primjenom čl. 92. Općeg poreznog zakona nastupila apsolutna zastara, kako u odnosu na glavnicu tako i pripadajuća kamata koje su akcesorne prirode i gašenjem glavnog duga gase se i kamate.

Također isto to se i na porez na potrešnju koji je nastao 1999. i 2000. godine, pa ima mjesta primjeni čl. 92. odnosno relativna zastara je nastala temeljem čl. 90. OPZ.

Porez na naziv tvrtke u iznosu od 1.400,00 kn sa pripadajućim kamatama žalitelj također nije u obvezi platiti zbog apsolutne zastare u smislu čl. 92. ~~OPZ~~ Općeg poreznog zakona jer je obveza nastala 1999. godine, a apsolutni rok je nastupio 2005. godine.

To se isto odnosi na članarinu turističkim zajednicama, doprinos u paušalnom iznosu H.O.K., novčane kazne za prekršaje, gdje je također nastupila apsolutna zastara.

Što se pak tiče doprinosa za MO u iznosu od 16.135,68 kn sa pripadajućim kamata iznosa od 25.655,77 kn i doprinosa za osnovno zdravstveno osiguranje koje sa pripadajućim kma. iznosi 8.998,28 kn, žaliteljica da se tu radi od 5 godina, jer prema Zakonu o mirov. osiguranju, doprinosi za mir. osiguranje zastarjevaју za 5 godina, računajući od kraja godine, odnosno glede zastare primjenjuje se Zakon o obveznim odnosima.

Isti je rok zastare za zdravstveno osiguranje, pa stoga kako su spomenuti doprinosi nastali 1999. i 2000. godine, ali i prije nastupila je po mišljenju zastara tih potraživanja sa kamatama koje su akcesorne naravi.

Naime, po mišljenju žaliteljice povrijeđene su odredbe čl. 127. st. 1. u svezi čl. 50. st. 4. OPZ.

U čl. 50. st. 4. OPZ navodi se da porezni akt iz čl. 49. st. 2. OPZ koje činjenične i pravne temelje mora imati. (čl. 50. st. 4. toč. 3. OPZ).

Upravo izreka Rješenja o ovrsi po mišljenju žaliteljice nema činjenični temelj, jer nedostaje na koje vrijeme se odnosi iznos, isko se iz samog obrazloženje može razaznati na koje porezne obveze se odnosi i za koje vrijeme.

Stoga je nedovoljan činjenični opis iz čl. 50. st. 4. toč. 3. OPZ.

Radi svega naprijed navedenog žaliteljica predlaže da se pobanjeno rješenje o ovrsi poništi.

Slika 9: Žalba ovršenika

Izvor: Ministarstvo financija-Porezna uprava, Područni ured Split

Razlozi za ovako propisano postupanje su:²⁹

- ❖ Prvostupanjsko tijelo je dužno izmijeniti svoje rješenje ili uz provođenje poreznog postupka donijeti novo ako uvaži razloge žalbe i time otkloni nedostatke u svom rješenju čime se u skladu sa ostvarenjem načela ekonomičnosti postupka izbjegava drugostupanjski postupak.
- ❖ Novo je rješenje također prvostupanjsko, te time podobno za podnošenje žalbe.
- ❖ Prvostupanjsko tijelo primljenu žalbu dostavlja drugostupanjskom tijelu sa svim relevantnim podacima koje je ono prikupljalo tijekom prvostupanjskom postupka, i na kojima je utemeljilo svoju odluku.
- ❖ Prvostupanjsko tijelo saznaje da je žalba podnesena te u slučaju suspenzivnog djelovanja žalbe, ne pristupa izvršenju poreznog rješenja.

Postupak i ovlasti prvostupanjskog tijela u povodu žalbe:³⁰

- (1) Prvostupanjsko tijelo ispitat će je li žalba dopuštena, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe. Ako žalba nije dopuštena ili pravodobna ili izjavljena od ovlaštene osobe, odbacit će je rješenjem.
- (2) Kad prvostupanjsko tijelo utvrdi da je žalba dopuštena, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe, navodi žalbe razmotrit će se te ispitati zakonitost, odnosno ocijeniti svrhovitost rješenja koje se žalbom osporava.
- (3) Kad je rješenje doneseno u postupku neposrednog rješavanja, a stranka u žalbi zahtijeva da joj se omogući izjašnjavanje o činjenicama i okolnostima koje su važne za rješavanje stvari ili da se provede ispitni postupak, prvostupanjsko tijelo dužno je postupiti po zahtjevu stranke.
- (4) Kad u postupku sudjeluju dvije stranke ili više njih s protivnim interesima, žalba se dostavlja na odgovor svim strankama te im se određuje primjeren rok za odgovor na žalbu.

²⁹ J. Šimović i drugi, Hrvatski fiskalni sustav, Narodne novine, Zagreb, 2010, str.283

³⁰ Zakon o općem upravnom postupku NN 47/09, čl.113

- (5) Kad prvostupanjsko tijelo ocijeni da je žalba osnovana u cijelosti ili djelomično, zamijenit će pobijano rješenje novim ako se ne dira u prava trećih osoba.
- (6) Ako prvostupanjsko tijelo ne odbaci žalbu ili ne zamijeni pobijano rješenje novim, bez odgode će dostaviti žalbu sa spisom predmeta drugostupanjskom tijelu.

Postupanje i ovlasti drugostupanjskog tijela u povodu žalbe:³¹

- (1) Drugostupanjsko tijelo ispituje zakonitost i ocjenjuje svrhovitost pobijenog rješenja u stranicama zahtjeva iz žalbe, ali pri tome nije vezano žalbenim razlozima.
- (2) Drugostupanjsko tijelo u postupanju po žalbi pazi po službenoj dužnosti na nadležnost i postojanje razloga za oglašivanje rješenje ništavim.
- (3) Drugostupanjsko tijelo riješit će stvar na temelju činjenica utvrđenih u prvostupanjskom postupku. Kad činjenice nisu u potpunosti utvrđene ili su pogrešno utvrđene u prvostupanjskom postupku, drugostupanjsko će tijelo upotpuniti postupak samo ili putem prvostupanjskog tijela.
- (4) Drugostupanjsko tijelo može žalbu odbiti, rješenje poništiti u cijelosti ili djelomično ili ga zamijeniti.
- (5) Poništavanjem se poništavaju sve pravne posljedice koje je rješenje proizvelo.

U nastavku su rješenja Ministarstva financija, Samostalne službe za drugostupanjski upravni postupak:

³¹ Zakon o općem upravnom postupku NN 47/09, čl.115

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
SAMOSTALNA SLUŽBA ZA
DRUGOSTUPANJSKI UPRAVNI POSTUPAK

KLASA: UP/II-415-02/07-01/338

UR.BROJ: 513-04/12-09

Zagreb, 03. svibnja 2012.

Ministarstvo financija, Samostalni sektor za drugostupanjski upravni postupak, povodom presude Upravnog suda Republike Hrvatske, broj: 1831/2009-4 od 01. ožujka 2012. godine, u predmetu naplate poreza i drugih proračunskih prihoda, temeljem članka 62. Zakona o upravnim sporovima ("Narodne novine", broj 53/91-77/92), donosi

RJEŠENJE

Poništava se rješenje Ministarstva financija, Porezne uprave, Područnog ureda Split, klasa: UP/I-415-02/2006-001/01292, ur. broj: 513-007-17/2006-01 od 13. prosinca 2009. godine.

Predmet se vraća na ponovni postupak.

Obrazloženje

Rješenjem Porezne uprave, Područnog ureda Split, naloženo je iz Omiša, da u roku od 8 dana od primitka rješenja o ovrsi, uplati u korist određenih računa državnog proračuna, ili će se utvrđeni iznos naplatiti pljenidbom, procjenom i prodajom pokretnina do podmirenja glavnice s kamatama u ukupnom iznosu od 72.415,37 kn.

Protiv gore označenog rješenja Porezne uprave, Područnog ureda Split, iz Omiša izjavila je žalbu osporavajući porezni dug i ističući prigovor zastare, koju je Ministarstvo financija, Samostalna služba za drugostupanjski upravni postupak odbila kao neosnovanu svojim rješenjem, klasa: UP/II-415-02/07-01/338, ur. broj: 513-04/09-02 od 10. siječnja 2009. godine.

Slika 10: Rješenje-žalba se uvažava

Izvor: Ministarstvo financija-Porezna uprava, Područni ured Split

Protiv spomenutog rješenja Ministarstva financija, Samostalne službe za drugostupanjski upravni postupak pokrenut je upravni spor tužbom Upravnom sudu Republike Hrvatske koji je donio presudu, broj: 1831/2009-4 od 01. ožujka 2012. godine, kojom se tužba iz Omiša uvažava, a rješenje Ministarstva financija, Samostalne službe za drugostupanjski upravni postupak poništava.

Postupajući po primjedbama Upravnog suda Republike Hrvatske, Ministarstvo financija, Samostalni sektor za drugostupanjski upravni postupak, odlučio je kao u izreci ovog rješenja, a u skladu s odredbom članka 62. Zakona o upravnim sporovima.

U ponovnom postupku prilikom donošenja novog rješenja Porezna uprava, Područni ured Split, će postupiti sukladno pravnom shvaćanju Upravnog suda Republike Hrvatske, pridržavajući se njegovih primjedaba glede postupka.

Uputa o pravnom sredstvu:

Protiv ovog rješenja ne može se izjaviti žalba, ali se može podnijeti tužba Upravnom sudu u Splitu u roku 30 dana od dana dostave rješenja. Tužbu treba predati neposredno Upravnom sudu u Splitu ili putem pošte preporučeno, a može se izjaviti i usmeno na zapisnik kod redovnog suda nadležnog za obavljanje poslova pravne pomoći.

Uz tužbu se podnose i dvije preslike pobijanog rješenja, te primjerak tužbe za tuženo upravno tijelo.

Dostaviti:

1. Ministarstvo financija - Porezna Uprava, Područni ured Split, uz povrat spisa i dva primjerka rješenja s tim da označeni primjerak uruči žalitelju,
2. Pismohrana, ovdje

Slika 11: Rješenje-žalba se uvažava

Izvor: Ministarstvo financija-Porezna uprava, Područni ured Split

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
SAMOSTALNI SEKTOR ZA
DRUGOSTUPANJSKI UPRAVNI POSTUPAK

KLASA: UP/II-415-02/11-01/1008
UR.BROJ: 513-04/12-2
Zagreb, 20. lipanj 2012.

Ministarstvo financija, Samostalni sektor za drugostupanjski upravni postupak, povodom žalbe , Split, izjavljene po Zajedničkom odvjetničkom uredu , Split, protiv rješenja Ministarstva financija-Porezne uprave, Područnog ureda Split, Klasa: UP/I-415-02/2010-001/01011, Ur.broj: 513-007-17/2010-01 od 21.09.2010. god., u predmetu prisilne naplate poreza i drugih proračunskih prihoda, temeljem članka 164. Općeg poreznog zakona («Narodne novine», broj 147/08, 18/11), članka 19. Zakona o poreznoj upravi («Narodne novine», broj 25/12) i članka 25. Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija («Narodne novine» broj 43/05-32/12), donosi

RJEŠENJE

Žalba se uvažava.

Poništava se rješenje Porezne uprave, Područnog ureda Split, Klasa: UP/I-415-02/2010-001/01011, Ur.broj: 513-007-17/2010-01 od 21.09.2010. god. i predmet vraća na ponovni postupak.

Obrazloženje

Prvostupanjskim rješenjem utvrđeno je da žalitelj, kao ovršenik, na dan 21.09.2010. god., na ime poreznog duga, drugih proračunskih prihoda i pripadajućih kamata, duguje iznos od 152.520,67 kn. Istim je rješenjem određeno da će se naplata predmetnog duga, te daljnjih kamata provesti pljenidbom, procjenom i prodajom pokretnina, a do obavljanja popisa pokretnina, ovršeniku se, u smislu osiguranja izvršenja utvrđene obveze, privremeno zabranjuje raspolaganje imovinom. Troškovi ovrhe određuju se u iznosu od 200,00 kn, a ostali troškovi koji nastanu provedbom osporenog rješenja, utvrdit će se posebnim rješenjem u roku osam dana od dana nastanka.

Slika 12: Rješenje-žalba se uvažava

Izvor: Ministarstvo financija-Porezna uprava, Područni ured Split

U pravodobno izjavljenoj žalbi žalitelj osporava rješenje zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primjene materijalnog prava i povrede odredaba postupka. Osporava dug i obračun kamata, te ističe da je za dio potraživanja utvrđenog osporenim rješenjem nastupila zastara. Predlaže da se žalba usvoji.

Žalba je osnovana.

Odredbama članka 146. Općeg poreznog zakona («Narodne novine», broj 147/08), propisano je da pokretnine koje su kod ovršenika, ovrhovoditelj popisuje i plijeni (pljenidbeni popis). Pokretnine, osim novca, dragocjenosti i vrijednosnih papira (vrijednosnica) ostavljaju se kod ovršenika, ako se time ne ugrožava ovrha. Zaplijenjene pokretnine koje ostaju kod ovršenika treba označiti stavljanjem pečata ili na drugi način. To se primjenjuje i na pljenidbu pokretнина koje su kod treće osobe koja ih je spremna predati.

Iz spisa predmeta razvidno je da je prvostupanjsko tijelo, temeljem odredbi članka 146. Općeg poreznog zakona, donijelo rješenje o ovrsi pljenidbom, procjenom i prodajom pokretнина, temeljem ovršne isprave. Prvostupanjsko je tijelo utvrdilo da porezni dužnik nije platio dospjeli dug u za to zakonom propisanom roku, pa su se tako stekli uvjeti da se dužni iznos naplati na osnovi rješenja o ovrsi. Naime, prema podacima Porezne uprave porezni dužnik, na dan 21.09.2010.g., duguje iznos od 152.520,67 kn, a koji se odnosi na poreze, druge proračunske prihode i pripadajuće kamate.

Odredbama članka 124. Općeg poreznog zakona, propisano je da je ovršni postupak dio porezno-pravnog odnosa u kojem porezno tijelo provodi postupak prisilne naplate poreznog duga na temelju ovršnih i vjerodostojnih isprava. Odredbama članka 128. stavak 1., 2. i 3. navedenog Zakona, propisano je da se ovrha provodi na temelju ovršne ili vjerodostojne isprave, te da je ovršna isprava iz stavka 1. ovoga članka, rješenje o utvrđivanju poreza, zatim obračunska prijava koju porezni obveznik podnosi u propisanim rokovima radi obračuna i iskazivanja obveze uplate poreza, prema odredbama zakona kojima se uređuje pojedina vrsta poreza i nagodba sklopljena pred poreznim tijelom, a vjerodostojna isprava knjigovodstveni izlist stanja poreznog duga potpisan od ovlaštene osobe poreznog tijela.

Razmatrajući spise predmeta i žalbene navode utvrđeno je da rješenje valja poništiti i predmet vratiti na ponovni postupak i odluku. Naime, odredbama članka 94. stavak 1. Općeg poreznog zakona («Narodne novine», broj 147/08), propisano je da pravo poreznog tijela na utvrđivanje porezne obveze i kamata, pravo na pokretanje postupka naplate poreza, kamata i troškova ovrhe, te pravo poreznog obveznika na povrat poreza, kamata i troškova ovrhe, zastarijeva za tri godine računajući od dana kada je zastara počela teći. Nadalje, odredbama stavka 4. istog članka, propisano je da zastara prava na naplatu poreza, kamata i troškova ovrhe počinje teći nakon isteka godine u kojoj je porezni obveznik sam utvrdio poreznu obvezu ili nakon isteka godine u kojoj je porezno tijelo utvrdilo poreznu obvezu, kamate i troškove ovrhe.

Odredbama članka 95. stavak 1. istoga Zakona, propisano je da se tijekom zastare prava na utvrđivanje, odnosno prava na naplatu poreza, kamata i troškova ovrhe prekida svakom službenom radnjom poreznog tijela usmjerenom na utvrđivanje ili naplatu poreza, kamata i troškova ovrhe, koja je dostavljena na znanje poreznom obvezniku. Prema stavku 3. istog članka, nakon poduzetih radnji zastarni rok počinje ponovno teći.

Odredbama članka 96. istog Zakona, propisano je da apsolutni rok zastare prava poreznog tijela na utvrđivanje porezne obveze i kamata, naplatu poreza, kamata i troškova ovrhe, te prava poreznog obveznika na povrat poreza, kamata i troškova ovrhe, nastupa za šest godina računajući od dana kada je zastara počela prvi put teći, a prema odredbama članka 94. stavka 3. 4. i 5. ovoga Zakona.

S obzirom da iz spisa predmeta nije moguće nesporno utvrditi je li za dio duga zastara prava na naplatu potraživanja nastupila, valjalo je osporeno rješenje o ovrsi poništiti i predmet vratiti na ponovni postupak.

Slika 13: Rješenje-žalba se uvažava

Izvor: Ministarstvo financija-Porezna uprava, Područni ured Split

U ponovnom će postupku prvostupanjsko tijelo, na temelju pravilnog i točno utvrđenog činjeničnog stanja, donijeti novo, valjano obrazloženo i na zakonu osnovano rješenje.

Kod takvog stanja stvari, donesena je odluka kao u izreci ovog rješenja temeljem odredbe članka 117. stavak 2. Zakona o općem upravnom postupku («Narodne novine», br. 47/09).

Uputa o pravnom sredstvu:

Protiv ovog rješenja ne može se izjaviti žalba, ali se može podnijeti tužba Upravnom sudu u Splitu u roku 30 dana od dana dostave rješenja. Tužbu treba predati neposredno ili putem pošte preporučeno, a može se izjaviti i usmeno na zapisnik kod redovnog suda nadležnog za obavljanje poslova pravne pomoći.

Uz tužbu se podnose i dvije preslike pobijanog rješenja, te primjerak tužbe za tuženo upravno tijelo.

Upravna pristojba od 50,00 kn po tar.br. 3. Tarife upravnih pristojbi uz Zakon o upravnim pristojbama («Narodne novine», br. 08/96, 60/08), nije naplaćena na žalbi.

NAČELNICA
SAMOSTALNOG SEKTORA

- DOSTAVITI: 1. Ministarstvo financija - Porezna uprava - Područni ured Split,
uz povrat spisa i dva primjerka rješenja, s tim
da označeni primjerak uruči žalitelju, po opunomoćeniku
2. Pismohrana, ovdje

Slika 14: Rješenje-žalba se uvažava

Izvor: Ministarstvo financija-Porezna uprava, Područni ured Split

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
SAMOSTALNA SLUŽBA ZA
DRUGOSTUPANJSKI UPRAVNI POSTUPAK**

Klasa: UP/II-415-02/07-01/338
Ur.broj: 513-04/09-02
Zagreb, 10.01.2009.

Ministarstvo financija, Samostalna služba za drugostupanjski upravni postupak, povodom žalbe iz Omiša, protiv rješenja Ministarstva financija - Porezne uprave, Područnog ureda Split, klasa: UP/I-415-02/2006-001/01292, ur.broj: 513-007-17/2006-01 od 13.12.2006. godine, u predmetu prisilne naplate poreza i drugih proračunskih prihoda temeljem odredbi članka 162. Općeg poreznog zakona ("Narodne novine" br. 127/00), i članka 24. Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija ("Narodne novine broj 43/05, 14/06 i 138/06), donosi

RJEŠENJE

Žalba se odbija.

OBRAZLOŽENJE

Prvostupanjskim je rješenjem utvrđeno da, žaliteljica kao ovršenik, na dan 13.12.2006. godine, s osnove neplaćenih poreza, doprinosa, članarine, pripadajućih kamata i novčane kazne, duguje iznos od 72.415,37 kn. Istim je rješenjem naloženo ovršeniku da u roku od osam dana od dana primitka predmetnog rješenja uplati utvrđeni dužni iznos na za to propisane račune državnog proračuna, ili će se utvrđeni iznos naplatiti pljenidbom, procjenom i prodajom pokretnina u njenom vlasništvu. Nadalje, istim je rješenjem, a do obavljanja popisa pokretnina, ovršeniku, u smislu osiguranja izvršenja utvrđene obveze, privremeno zabranjeno otuđenje imovine.

U pravodobno izjavljenoj žalbi žaliteljica ističe da je pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, te da je nastupila zastara prava potraživanja. Nadalje, ističe da joj uz rješenje nisu dostavljene vjerodostojne i ovršne isprave temeljem kojih je doneseno osporeno rješenje, a za koje smatra da su u zastari. Slijedom naprijed navedenog predlaže da se žalba usvoji i pobijano rješenje poništi.

Žalba nije osnovana.

Odredbama članka 144. Općeg poreznog zakona («Narodne novine» broj 127/00) propisano je da pokretnine koje su kod ovršenika ovrhovoditelj popisuje i plijeni (pljenidbeni popis). Pokretnine, osim novca, dragocjenosti i vrijednosnih papira (vrijednosnica) ostavljaju se kod ovršenika, ako se time ne ugrožava ovrha. Zaplijenjene pokretnine koje ostaju kod ovršenika treba označiti stavljanjem pečata ili na drugi način. To se primjenjuje i na pljenidbu pokretnina koje su kod treće osobe koja ih je spremna predati.

Slika 15: Rješenje-žalba se odbija

Izvor: Ministarstvo financija-Porezna uprava, Područni ured Split

Iz spisa predmeta razvidno je da je prvostupanjsko tijelo, temeljem odredbi članka 144. Općeg poreznog zakona donijelo rješenje o ovrsi pljenidbom, procjenom i prodajom pokretnina poreznog dužnika. Prvostupanjsko je tijelo utvrdilo da porezni dužnik nije platio dospjeli dug u za to propisanom roku, pa su se tako stekli uvjeti da se dužni iznos naplati na osnovi rješenja o ovrsi. Naime, prema podacima Porezne uprave, porezni dužnik na dan 13.12.2006. godine duguje iznos od 72.415,37 kn, a koji se odnosi na porez, doprinose, članarinu, pripadajuće kamate i novčanu kaznu.

Prigovori žaliteljice, izjavljeni u žalbi ne mogu se uvažiti. Naime, odredbama stavka 1., 2. i 3. članka 127. Općeg poreznog zakona propisano je da se ovrha provodi na temelju ovršne ili vjerodostojne isprave, da je ovršna isprava iz stavka 1. ovoga članka rješenje o utvrđivanju poreza a vjerodostojna isprava knjigovodstveni izlist stanja poreznog duga potpisan od ovlaštene osobe poreznog tijela a prvostupanjsko tijelo spisima predmeta prilaže ovršne i vjerodostojne i sprave kojima dokazuje visinu i podrijetlo pobijanim rješenjem utvrđenih obveza žalitelja, koje se sada, u ovom postupku prisilno naplaćuju, a iz spisa predmeta i naprijed navedenog proizlazi da je činjenično stanje na temelju kojega je pobijano rješenje doneseno pravilno i točno utvrđeno, ovo je tijelo mišljenja da donošenjem pobijanog rješenja nije povrijeđen zakon na štetu žaliteljice pa je žalbu žaliteljice valjalo, kao neosnovanu odbiti.

Ostali navodi žaliteljice ne mogu se prihvatiti budući je uvidom u dokumentaciju poreznog obveznika i izlist knjigovodstvenog stanja utvrđeno da je dug pravilno utvrđen kao i pravilan obračun kamata sukladno važećim zakonskim propisima, a što je i obrazloženo pobijanim rješenjem.

Neosnovan je navod žaliteljice da je za navedena dugovanja nastupila zastara, jer iz spisa predmeta proizlazi da u skladu odredbama članka 90 – 92 Općeg poreznog zakona nije nastupila zastara za obveze navedene u osporenom rješenju.

Osim toga, iz odredbi Općeg poreznog zakona koje propisuju postupak ovrhe ne proizlazi obveza prvostupanjskog tijela da uz rješenje o ovrsi dostavi i vjerodostojne i ovršne isprave temeljem kojih je rješenje o ovrsi doneseno.

Na temelju izloženog i propisa članka 240. st.1. Zakona o općem upravnom postupku riješeno je kao u izreci.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se protiv istog može pokrenuti upravni spor tužbom Upravnom sudu Republike Hrvatske u roku 30 dana od dana prijema rješenja.

Upravna pristojba po tar. br. 3. Tarife upravnih pristojbi uz Zakon o upravnim pristojbama naplaćena je i na žalbi propisno poništena.

NAČELNICA SAMOSTALNE SLUŽBE

Dostaviti:

1. Ministarstvo financija - Porezna uprava, Područni ured Split, uz povrat spisa i dva primjerka rješenja s tim da označeni primjerak uruči žaliteljici,
2. Pismohrana, ovdje

Slika 16: Rješenje-žalba se odbija

Izvor: Ministarstvo financija-Porezna uprava, Područni ured Split

3.3.2 Prigovor

Prigovor je poseban redoviti pravni lijek putem kojeg građani imaju mogućnost zaštititi svoja prava u mnogim slučajevima koji ne završavaju donošenjem upravnog akta.³²

Prigovor se izjavljuje čelniku tijela koji odlučuje o prigovoru rješenjem u roku od osam dana od dana izjavljivanja prigovora. Na prigovor se primjenjuju odredbe o obliku, sadržaju i predaji žalbe.

3.3.3 Obnova postupka

Omogućuje se da se pod posebnim uvjetima obnovi postupak koji je u nekoj upravnoj stvari okončan donošenjem rješenja ili zaključka protiv kojeg nema više mogućnosti ulaganja žalbe.

Osobe koje su ovlaštene za pokretanje postupka su:

- Stranka
- Porezno tijelo po službenoj dužnosti
- Državni odvjetnik

Objektivni rok za pokretanje obnove postupka je tri godine od dana dostave rješenja.

Prijedlog za obnovu postupka predaje se tijelu koje je donijelo rješenje protiv kojeg nije dopuštena žalba. Prijedlog se podnosi u propisanom roku te uz razloge zbog kojih se traži obnova postupka. Nakon što nadležno tijelo zaprimi prijedlog dužno je ispitati njegovu pravodobnost te da li ga je podnijela ovlaštena osoba. Ako uvjeti nisu ispunjeni prijedlog se odbacuje. Ako su uvjeti ispunjeni nadležno tijelo ispituje da li razlozi mogu dovesti do drugačijeg rješenja. Ako ne mogu prijedlog za rješenjem se odbija, a ako ne postoje uvjeti za odbacivanje prijedloga ili postoje razlozi za pokretanje obnove postupka donosi se rješenje o dopustivosti obnove postupka. protiv ovog rješenja dopuštena je žalba, ako je rješenje

³² J. Šimović i drugi, Hrvatski fiskalni sustav, Narodne novine, Zagreb, 2010, str.290

donijelo prvostupanjsko tijelo, odnosno upravni spor ako ga je donijelo drugostupanjsko tijelo.³³

Rješenje će se oglasiti ništavim:³⁴

1. ako je doneseno u stvari iz sudske nadležnosti,
2. ako je doneseno u stvari o kojoj se ne može rješavati u upravnom postupku,
3. ako njegovo izvršenje nije pravno ili stvarno moguće,
4. ako se njegovim izvršenjem čini kazneno djelo,
5. ako je doneseno bez prethodnog zahtjeva stranke, a koje stranka naknadno izričito ili prešutno nije pristala,
6. ako sadržava nepravilnost koja je po izričitoj zakonskoj odredbi razlog za ništavost rješenja

Nezakonito rješenje kojim je stranka stekla neko pravo, može se poništiti i nakon isteka žalbenog roka, u cijelosti ili djelomično, iz sljedećih razloga:³⁵

- 1) Ako ga je donijelo nenadležno tijelo ili je rješenje donijeto bez zakonom propisane suglasnosti, odobrenja ili mišljenja drugog javnopravnog tijela
- 2) Ako je u istoj stvari već donijeto pravomoćno rješenje kojima je ta upravna stvar drugačije riješena.

Nezakonito rješenje može se poništiti u roku od dvije godine ili ukinuti u roku od jedne godine od dana dostave rješenja stranci.

Zakonito rješenje kojim je stranka stekla neko pravo može se ukinuti, u cijelosti ili djelomično.³⁶

- 1) Ako je to dopušteno zakonom

³³ J. Šimović i drugi, Hrvatski fiskalni sustav, Narodne novine, Zagreb, 2010, str.296

³⁴ Zakon o općem upravnom postupku NN 47/09, čl.128

³⁵ J. Šimović i drugi, Hrvatski fiskalni sustav, Narodne novine, Zagreb, 2010, str.297

³⁶ Zakon o općem upravnom postupku NN 47/09, čl.130

- 2) Ako rješenje sadržava pridržaj ukidanja a stranka nije ispunila obvezu iz rješenja ili je nije ispunila u zakonskom roku

Ako je to potrebno radi otklanjanja teške i neposredne opasnosti za život i zdravlje ljudi i javnu sigurnost, ako se to ne bi moglo otkloniti drugim sredstvima kojima bi se manje diralo u stečena prava.

3.4 IZVRŠENJE

Rješenje doneseno u upravnom postupku izvršava se nakon što postane izvršno.³⁷ Izvršenje se provodi protiv osobe koja je obvezna ispuniti obvezu (izvršenik), odnosno njegovih pravnih sljednika. Provodi se po službenoj dužnosti kad to nalaže javni interes, a radi ostvarivanja novčanih ili nenovčanih obveza. Izvršenje novčanih obveza provodi se u skladu s propisima koji se primjenjuju na sudsko izvršenje, a izvršenje nenovčanih obveza provodi javnopravno tijelo koje je o stvari riješilo u prvom stupnju. Rješenje se donosi u pisanom obliku ako izvršenik ne postupi po izvršnom rješenju. Rješenje treba sadržavati vrijeme, mjesto i način izvršenja, a može se odrediti i dodatni rok za ispunjenje obveze ili odrediti da se obveza ispuni odmah.

4. ZAŠTITA PRAVA POREZNIH OBVEZNIKA PRED UPRAVNIM SUDOVIMA

4.1 OPĆE ODREDBE

4.1.1 Temeljne odredbe

Ovim se Zakonom uređuju nadležnost, sastav suda i pravila postupka na temelju kojih upravni sudovi odlučuju o zakonitosti odluka javnopravnih tijela o pravima, obvezama i pravnim

³⁷ Zakon o općem upravnom postupku NN 47/09, čl.135

interesima fizičkih i pravnih osoba i drugih stranaka te o zakonitosti postupanja javnopravnih tijela iz područja upravnog prava.³⁸

Predmet upravnog spora jesu:³⁹

1. Ocjena zakonitosti pojedinačne odluke kojom je javnopravno tijelo odlučilo o pravu, obvezi ili pravnom interesu stranke u upravnoj stvari (upravni akt) protiv koje nije dopušteno izjaviti redoviti pravni lijek,
2. Ocjena zakonitosti postupanja javnopravnog tijela iz područja upravnog prava kojim je povrijeđeno pravo, obveza ili pravni interes stranke protiv kojeg nije dopušteno izjaviti redoviti pravni lijek,
3. Ocjena zakonitosti propuštanja javnopravnog tijela iz područja upravnog prava da u zakonom propisanom roku odluči o pravu, obvezi ili pravnom interesu ili redovitom pravnom lijeku stranke odnosno da postupi prema propisu,
4. Ocjena zakonitosti sklapanja, raskidanja i izvršavanja upravnog ugovora

(2) Predmet upravnog spora je i ocjena zakonitosti općeg akta jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koja ima javnu ovlast i pravne osobe koja obavlja javnu službu (opći akt).

4.1.2 Nadležnost i sustav suda

Upravne sporove rješavaju upravni sudovi i Visoki upravni sud Republike Hrvatske.

Upravni sudovi odlučuju:⁴⁰

1. o tužbama protiv pojedinačnih odluka javnopravnih tijela,
2. o tužbama protiv postupanja javnopravnih tijela,
3. o tužbama zbog propuštanja donošenja pojedinačne odluke ili postupanja javnopravnog tijela u zakonom propisanom roku,
4. o tužbama protiv upravnih ugovora i izvršavanja upravnih ugovora,
5. u drugim zakonom propisanim slučajevima.

³⁸ Zakon o upravnim sporovima NN 20/10, 143/12, 152/14, čl.1

³⁹ Zakon o upravnim sporovima NN 20/10, 143/12, 152/14, čl.3

⁴⁰ Zakon o upravnim sporovima NN 20/10, 143/12, 152/14, čl.12

Visoki upravni sud odlučuje:⁴¹

1. o žalbama protiv presuda upravnih sudova i rješenja upravnih sudova protiv kojih je dopuštena žalba,
2. o zakonitosti općih akata,
3. o sukobu nadležnosti između upravnih sudova,
4. u drugim zakonom propisanim slučajevima.

U upravnim sporovima pred upravnim sudovima odlučuje sudac pojedinac. Visoki upravni sud odlučuje u vijeću od tri suca a o zakonitosti općih akata odlučuje u vijeću od pet sudaca.⁴²

4.1.3 Stranke u upravnom sporu i njihovo zastupanje

Stranke u upravnom sporu su:

- Tužitelj
- Tuženik
- Zainteresirana osoba

Tužitelj je pravna ili fizička osoba koja smatra da su joj prava i pravni odnosi povrijeđeni bilo pojedinačnom odlukom, ili postupanjem javnopravnog tijela u zakonskom roku ili sklapanjem, izvršavanjem ili raskidom ugovornog spora.

Tuženik je javnopravno tijelo koje je donijelo ili propustilo donijeti pojedinačnu odluku, postupilo ili propustilo postupiti, odnosno koje je stranka upravnog ugovora.⁴³

Zainteresirana osoba je svaka osoba kojoj bi poništavanje, izmjena ili donošenje pojedinačne odluke, postupanje ili propuštanje postupanja javnopravnog tijela, odnosno sklapanje, raskid ili izvršavanje upravnog ugovora povrijedilo njezino pravo ili pravni interes.⁴⁴

⁴¹ J. Šimović i drugi, Hrvatski fiskalni sustav, Narodne novine, Zagreb, 2010, str.302

⁴² Zakon o upravnim sporovima NN 20/10, 143/12, 152/14, čl.14

⁴³ J. Šimović i drugi, Hrvatski fiskalni sustav, Narodne novine, Zagreb, 2010, str.304

⁴⁴ Zakon o upravnim sporovima NN 20/10, 143/12, 152/14, čl.19

4.2 PRVOSTUPANJSKI UPRAVNI SPOR

4.2.1 Podnošenje tužbe

Spor se pokreće tužbom. Tužbom se može zahtijevati:⁴⁵

1. poništavanje ili oglašivanje ništavom pojedinačne odluke,
2. donošenje pojedinačne odluke koja nije donesena u propisanom roku,
3. postupanje koje je tuženik sukladno propisima ili pojedinačnoj odluci obvezan izvršiti,
4. oglašivanje ništavnim upravnog ugovora ili izvršavanje obveze iz upravnog ugovora

Tužba mora biti razumljiva i obvezno mora sadržavati:⁴⁶

1. naziv suda kojem se podnosi,
2. osobno ime, odnosno naziv i adresu tužitelja,
3. naziv tuženika,
4. oznaku osporavane pojedinačne odluke ili upravnog ugovora, odnosno opis postupanja ili obveze izvršenje kojih se zahtijeva,
5. tužbeni zahtjev,
6. opseg osporavanja pojedinačne odluke, postupanja ili upravnog ugovora,
7. razloge za pokretanje spora glede glavne stvari i sporednih traženja,
8. činjenice i dokaze na kojima tužitelj temelji tužbeni zahtjev,
9. potpis tužitelja.

Rok za tužbu je 30 dana od dostave osporene pojedinačne odluke ili odluke o prigovoru na osporeno postupanje, a predaje se nadležnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

4.2.2 Postupanje suda po tužbi

Nakon primitka tužbe sud ispituje:

- nadležnost za postupanje po tužbi,

⁴⁵ J. Šimović i drugi, Hrvatski fiskalni sustav, Narodne novine, Zagreb, 2010, str.304

⁴⁶ Zakon o upravnim sporovima NN 20/10, 143/12, 152/14, čl.23

- urednost tužbe te
- postojanje pretpostavki za vođenje spora

Sud tužbu i priloge dostavlja tuženiku kao i zainteresiranim osobama. Rok za odgovor na tužbu prema okolnostima slučaja ne može biti kraći od 30 niti dulji od 60 dana. U odgovoru na tužbu tuženik se treba izjasniti o zahtjevima i navodima tužbe te predložiti dokaze kojima potkrepljuje svoje navod te mora priložiti sve dokaze kojima raspolaže.⁴⁷

Sud može presudom riješiti spor bez rasprave:⁴⁸

1. Ako je tuženik priznao tužbeni zahtjev u cijelosti,
2. U predmetu u kojem se rješava na temelju pravomoćne presude donesene u oglednom sporu
3. Ako utvrdi da pojedinačna odluka, postupanje ili upravni ugovor sadržava nedostatke koji sprječavaju ocjenu njihove zakonitosti,
4. Ako tužitelj osporava samo primjenu prava, činjenice su nesporne, a stranke u tužbi ili u odgovoru na tužbu izričito ne zahtijevaju održavanje rasprave,
5. Ako se stranke o tome izrijekom suglase, a sud utvrdi da nije potrebno izvoditi nove dokaze

4.2.3 Rasprava

Sudac kojem je dodijeljen predmet za rad zakazuje ročište za raspravu. On na ročište poziva stranke, svjedoke i vještake. Rasprava je javna no ako postoje razlozi zaštite privatnosti, tajnosti podataka ili drugi razlozi sud može isključiti raspravu za jedan dio ili cijelu. O tome sud odlučuje rješenjem. O raspravi se vodi zapisnik.

4.2.4 Radnje u upravnom sporu

Tužitelj može proširiti tužbeni zahtjev do zaključenja rasprave, a kad se rasprava ne vodi, do donošenja odluke suda.⁴⁹

⁴⁷ Zakon o upravnim sporovima NN 20/10, 143/12, 152/14, čl.32

⁴⁸ Zakon o upravnim sporovima NN 20/10, 143/12, 152/14, čl.36

Tužba se može povući do zaključenja rasprava a kada se ona ne vodi do donošenja odluke suda. Ako se tužba povlači spor se obustavlja.

Priznanje tužbenog zahtjeva:⁵⁰

- Ako tuženik u odgovoru na tužbu ili tijekom spora prizna tužbeni zahtjev u cijelosti, sud će presudom riješiti spor.
- Ako tuženik u odgovoru na tužbu ili tijekom spora prizna tužbeni zahtjev u jednom dijelu, sud će nastaviti voditi spor samo o spornim dijelovima tužbenog zahtjeva.

Sud će rješenjem prekinuti spor:⁵¹

1. do pravomoćnosti presude donesene u oglednom sporu,
2. kad tužitelj umre ili prestane postojati, a spor se s obzirom na narav upravne stvari može nastaviti

Sud će rješenjem obustaviti spor :⁵²

1. kad tužitelj umre ili prestane postojati, a spor se s obzirom na narav upravne stvari ne može nastaviti,
2. kad nastupe razlozi propisani člankom 41. stavkom 1. i 2., člankom 43. stavkom 1. Ili člankom 88. ovoga Zakona,
3. kada se iz cjelokupnog stanja spora može zaključiti da je tužitelj odustao od tužbenog zahtjeva.

⁴⁹ Zakon o upravnim sporovima NN 20/10, 143/12, 152/14, čl.40

⁵⁰ Zakon o upravnim sporovima NN 20/10, 143/12, 152/14, čl.42

⁵¹ Zakon o upravnim sporovima NN 20/10, 143/12, 152/14, čl.45

⁵² Zakon o upravnim sporovima NN 20/10, 143/12, 152/14, čl.46

4.2.5 Sudske odluke

O tužbenom zahtjevu koji se odnosi na glavnu stvar i sporedna traženja sud odlučuje presudom koja se donosi i objavljuje u ime Republike Hrvatske.

Presuda mora sadržavati uvod, izreku, obrazloženje i uputu o pravnom lijeku. Ona se objavljuje na ročištu na kojem je rasprava zaključena a objavljuje je sudac kojem je predmet dodijeljen u rad.

Presuda se dostavlja pisanim ili elektroničkim putem i otprema svi strankama u roku od 15 dana od dana objave, a ako nije objavljena od njezina donošenja.

Prvostupanjska presuda postaje pravomoćna protekom roka za žalbu, ako žalba nije podnesena, odnosno danom donošenja, ako žalba nije dopuštena a drugostupanjska presuda postaje pravomoćna danom donošenja.

U nastavku je primjer presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske:

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

REPUBLIKA HRVATSKA		
513 - MINISTARSTVO FINACIJA		
Primljeno	24.4.2012.	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
UP/II-415-02/07-01/338	04	
Urudžbeni broj	Pril.	Vrij.
437-04/12-8	Spis	0,00

Poslovni broj: Us-1831/2009-4 9/9

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda predsjednika vijeća, mr.sc. i članica vijeća, te sudske savjetnice zapisničarke, u upravnom sporu tužiteljice iz Omiša, protiv rješenja tuženog Ministarstva financija Republike Hrvatske, Samostalne službe za drugostupanjski upravni postupak, Zagreb, Katančićeva 5, klasa: UP/II-415-02/07-01/338, urbroj: 513-04/09-2 od 10. siječnja 2009., radi prisilne naplate poreza, u nejavnoj sjednici vijeća održanoj 1. ožujka 2012.

p r e s u d i o j e

Tužba se uvažava.

Poništava se rješenje Ministarstva financija Republike Hrvatske, Samostalne službe za drugostupanjski upravni postupak, Zagreb, Katančićeva 5, klasa: UP/II-415-02/07-01/338, urbroj: 513-04/09-2 od 10. siječnja 2009.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem odbijena je žalba što ju je tužiteljica izjavila protiv rješenja Porezne uprave, Područnog ureda Split, klasa: UP/I-415-02/2006-001/01292, urbroj: 513-007-17/2006-01 od 13. prosinca 2006. Tim rješenjem utvrđeno je da tužiteljica kao ovršenik na dan 13. prosinca 2006. duguje iznos od 72.415,37 kn (glavnica 37.974,76 kn i kamate 34.440,61 kn). Tužiteljici je naloženo da plati dužne iznose u roku od 8 dana pod prijetnjom naplate pljenidbom, procjenom i prodajom pokretnina.

Tužiteljica osporava zakonitost pobijanog rješenja te u bitnom navodi da je u prvostupanjskom rješenju navedeno stanje poreznog duga, a je li postojao knjigovodstveni izlist potpisan od ovlaštene osobe poreznog tijela to tužiteljica ne može znati, pa smatra da joj je on uz rješenje trebao biti dostavljen. Nadalje prigovorila je zastari poreznog duga ali se tuženo tijelo na to nije očitovalo, pri čemu ističe da se radi o različitim osnovama potraživanja za koje vrijede posebni rokovi zastare što se ne može sve podvesti pod članke 90. do 92. Općeg poreznog zakona kako je učinilo porezno tijelo.

Tužiteljica predlaže da Sud tužbu uvaži i poništi osporeno rješenje.

Tuženo tijelo u odgovoru na tužbu ostaje pri razlozima osporenog rješenja i predlaže da Sud tužbu odbije.

Tužba je osnovana.

Slika 17: Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske

Izvor: Ministarstvo financija-Porezna uprava, Područni ured Split

Tužiteljica je u žalbi protiv rješenja o ovrsi rješenje osporavala smatrajući da nema dovoljan činjenični i pravni temelj, te je stavila prigovor zastare vrlo detaljno u odnosu na svaki naznačeni dug.

Tuženo je tijelo odbilo tužiteljčinu žalbu pozivajući se pri tome na odredbe iz članka 144. i 127. Općeg poreznog zakona, te ponavlja da je prema podacima Porezne uprave tužiteljica dužna 72.415,37 kn, a što se tiče kamata, navodi samo da su one pravilno obračunane. Nema konkretnog objašnjenja radi čega je tužiteljčinu dugovanje pravilno utvrđeno, a njezini prigovori neutemeljeni. Tuženo je tijelo time postupilo protivno odredbama članka 245. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 53/91. i 103/96.-Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) koje propisuje da se odredbe ovog Zakona koje se odnose na rješenje na odgovarajući način primjenjuju i na rješenja koja se donose o žalbi, a prema stavku 2. u obrazloženju drugostupanjskog rješenja moraju se ocijeniti i svi navodi žalbe. Ako je već prvostupanjsko tijelo u obrazloženju svog rješenja pravilno ocijenilo navode koji se u žalbi iznose, drugostupanjsko tijelo može se pozvati na razloge prvostupanjskog rješenja, o čemu se ovdje ne radi. Odredbama članka 209. stavka 2. navedenog Zakona propisano je da obrazloženje rješenja sadrži: kratko izlaganje zahtjeva stranaka, utvrđeno činjenično stanje, prema potrebi razloge koji su bili odlučni pri ocjeni dokaza, razloge zbog kojih nije uvažen koji od zahtjeva stranaka, pravne propise i razloge koji s obzirom na utvrđeno činjenično stanje upućuju na onakvo rješenje kakvo je dano u izreci. S obzirom na to da osporeno rješenje nije sastavljeno na navedeni način, povrijeđen je zakon na tužiteljčinu štetu. U ponovnom postupku tuženo tijelo treba ispitati prvostupanjsko rješenje nakon razmatranja tužiteljčine žalbe, te o tome izdati obrazloženo rješenje.

Trebalo je stoga tužbu uvažiti temeljem odredbe članka 39. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima, osporeno rješenje poništiti s tim da tuženo tijelo donese novo rješenje pridržavajući se po članku 62. istog Zakona pravnog shvaćanja suda i njegovih primjedaba u pogledu postupka.

U Zagrebu 1. ožujka 2012.

Zapisničarka

Predsjednik vijeća

Za točnost otpravka ovlaštenik

Slika 18: Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske

Izvor: Ministarstvo financija-Porezna uprava, Područni ured Split

4.3 POSEBAN NAČIN RJEŠAVANJA UPRAVNIH SPOROVA

Sudska nagodba je ugovor kojim stranke uređuju svoje građanskopravne odnose kojima mogu slobodno raspolagati, zaključen u pisanoj formi pred nadležnim sudom u parničkom ili izvanparničkom postupku.⁵³

Ugovor ima svojstva pravomoćne presude a ako je tražbina dospjela ima svojstva ovršne isprave. Stranke mogu zaključiti nagodbu do pravomoćnog okončanja i tijekom postupka pred drugostupanjskim sudom do donošenja drugostupanjske odluke u povodu žalbe. Time se otklanja potreba donošenja drugostupanjske odluke. Ako stranke žele zaključiti nagodbu prije donošenja drugostupanjske odluke tada prvostupanjski sud mora tražiti obavijest od drugostupanjskog suda da li je već odlučeno o tome te ga obavijestiti da stranke namjeravaju zaključiti sudsku nagodbu.

Ako se nagodba odnosi na cjelokupni tužbeni zahtjev, sud će rješenjem obustaviti spor, a ako se odnosi na dio tužbenog zahtjeva, sadržaj nagodbe sud će uključiti u izreku presude.⁵⁴

4.4 SUDSKA ZAŠTITA PRAVA POREZNIH OBVEZNIKA U DRŽAVAMA ČLANICAMA EUROPSKE UNIJE S OSVRTOM NA RH

Pravni sustavi država članica Europske unije poznaju različite oblike sudske kontrole porezne uprave.⁵⁵

Postoji:

- ustavno-pravna zaštita prava poreznih obveznika putem ustavnih sudova
- upravno-pravna (porezno-pravna) zaštita prava poreznih obveznika putem upravnih sudova odnosno financijskih sudova
- zaštita prava poreznih obveznika pred Europskim sudom za ljudska prava u Strasbourgu i Europskim sudom pravde u Luxemburgu.

⁵³ Ius-info, raspoloživo na: <http://www.iusinfo.hr/DailyContent/Topical.aspx?id=12250>

⁵⁴ Zakon o upravnim sporovima NN 20/10, 143/12, 152/14, čl.89

⁵⁵ Z. Šinković, Sudska zaštita prava poreznih obveznika u državama članicama EU s posebnim osvrtom na Republiku Hrvatsku, Zbornik radova znanstvenog skupa Ustavne promjene Republike Hrvatske i Europska unija, Pravni fakultet Split, Split, 2010., str. 277.-299.

U državama članicama Europske unije ne postoji jedinstveni ustroj upravno-sudskog sustava u zaštiti prava poreznih obveznika, ali se primjećuje kretanje prema zajedničkim načelima upravnog sudstva.

Model se zasniva na određenim zajedničkim načelima upravnog prava i upravnog sudovanja, sličnostima u načinu osiguravanja sudskog nadzora uprave odnosno ostvarivanju načela.⁵⁶

1. Načela jednakosti i načela zabrane diskriminacije kao obvezujuće maksime
2. Načela zabrane arbitrarnog postupanja (diskrecijske ocjene)
- 3 Načela razmjernosti cilja i sredstava i provođenje testa proporcionalnosti u donošenju odluka
4. Načela pravne izvjesnosti i načela zaštite legitimnih očekivanja poreznih obveznika
5. Načela brižljivosti (engl. care) odnosno načela postupanja u dobroj vjeri
6. Uvođenje instituta sporazumijevanja odnosno nagodbe

Sudska zaštita pojedinačnih upravnih akata ustavna je kategorija te je određena odredbom članka Ustava Republike Hrvatske. Sud u upravnom sporu radi osiguravanja sudske zaštite prava građana i pravnih osoba, te osiguravanja zakonitosti rada tijela državne uprave i tijela s javnim ovlastima prvenstveno kontrolira zakonitost pojedinačnih upravnih akata. U hrvatskom sustavu sudbene vlasti nema financijskih sudova, te Upravni sud odlučuje o zakonitosti pravnih akata koje donose porezna tijela. Upravni spor je u porezno-upravnim predmetima oblik sudske kontrole poreznog akta. Upravni sud Republike Hrvatske rješava upravne sporove i na taj način kontrolira upravni akt.

U Republici Hrvatskoj je 01.siječnja 2012 godine donesen novi Zakon o upravnim sporovima kojim je odlučeno da će upravne sporove rješavati upravni sudovi i Visoki upravni sud Republike Hrvatske što znači da je predviđena dvostupanjska zaštita prava i pravnih interesa poreznih obveznika povrijeđenih pojedinačnim odlukama ili postupanjem javnopravnih tijela.

⁵⁶ Z. Šinković, Sudska zaštita prava poreznih obveznika u državama članicama EU s posebnim osvrtom na Republiku Hrvatsku, Zbornik radova znanstvenog skupa Ustavne promjene Republike Hrvatske i Europska unija, Pravni fakultet Split, Split, 2010., str. 277.-299.

Postoji više argumenata zbog kojih je neophodno uvesti financijske sudove u Republici Hrvatskoj:⁵⁷

1. Osiguravanje bolje pravne zaštite poreznih obveznika,
2. Ostvarivanje načela pravednosti i jednakosti kao temeljnih načela pravne države,
3. Jamčenje pravne sigurnosti poreznim obveznicima,

4. Uspostavljanje financijskih sudova omogućilo bi užu specijalizaciju sudaca u poreznim predmetima, a time bi se a) onemogućavalo dugotrajno vođenje upravnog spora u poreznim predmetima kakvo danas imamo u Republici Hrvatskoj drugim riječima sadašnji Upravni sud bi se rasteretio poreznih predmeta, b) presudama financijskog suda štitila bi se bolje ljudska prava poreznih obveznika, a obrazloženja presuda tih sudova pro futuro bi postajala sastavni dio komentara poreznih zakona, jer znademo da se u Europskoj uniji pojedine sudske presude preuzimaju i u odgovarajuće Smjernice, c) lakše bi se ostvarivala suradnja između financijskog suda i poreznih tijela, s naglaskom na rješavanju predmeta i interpretaciji poreznih zakona i pravne doktrine, a što bi utjecalo na kvalitetu donošenja rješenja od strane poreznih tijela, d) lakše bi se mogla provoditi edukacija sudaca i sudskih savjetnika financijskog suda, a navedena edukacija trebala bi sadržavati utjecaje pravne stečevine i ostale povezanosti s pravom Europske unije, nova dostignuća hrvatskoga poreznog prava, organizacijske i upravljačke vještine, optimizaciju stanja predmeta i jačanje profesionalnih i jezičnih vještina.

5. Financijski sudovi trebaju zakonito i objektivno utvrđivati sve činjenice koje idu u korist i na štetu poreznog obveznika, odnosno poreznog tijela (države) što znači da donošenje presuda od strane financijskog suda ima specifični praktični pravni cilj, a za pravnu državu to je osiguravanje financijskih sredstava neophodnih za ostvarivanje njenih ustavnih funkcija, s jedne strane, te zaštite prava poreznih obveznika, s druge strane a sve u skladu s formalnim i materijalnim elementima pravne države. Financijski sporovi (posebice porezni sporovi) svakim danom sve više i više dobivaju na značenju. Naime, financije su danas glavni pokretač suvremenih država i samim time odluke koje o tom pitanju donosi nadležna javna vlast (financijska vlast) imaju posebnu težinu. Kako takve odluke mogu imati dalekosežne

⁵⁷ Z. Šinković, Sudska zaštita prava poreznih obveznika u državama članicama EU s posebnim osvrtom na Republiku Hrvatsku, Zbornik radova znanstvenog skupa Ustavne promjene Republike Hrvatske i Europska unija, Pravni fakultet Split, Split, 2010., str. 277.-299.

posljedice, to je za rješavanje sporova koji mogu proizaći iz takvih slučajeva potrebno visokospecijalizirano znanje, odnosno osnivanje posebnih financijskih sudova.

5. ZAKLJUČAK

Porezno pravni odnos predstavlja odnos između poreznog tijela i poreznog obveznika te obuhvaća prava i obveze u poreznom postupku. Sudionici koji se javljaju u tom odnosu su porezno tijelo, porezni obveznik te osobe koje jamče za plaćanje poreza.

Porezno-dužnički odnos predstavlja dio porezno-pravnog odnosa u kojem sudionici porezno-dužničkog odnosa ostvaruju svoja prava i obveze. Sudionici su porezno tijelo, porezni obveznik i jamac.

Ovršni postupak je postupak u kojem ovrhovoditelj, uz pomoć suda ili javnog bilježnika, prisilno ostvaruje svoju tražbinu. Ovrhovoditelj podnosi prijedlog za ovrhu, a ovršenik je osoba protiv koje se podnosi prijedlog za ovrhu.

Protiv rješenja o ovrsi donesenog na temelju ovršne isprave može se podnijeti žalba u roku od osam dana od dostave rješenja, a protiv rješenja o ovrsi donesenog na temelju vjerodostojne isprave može se podnijeti prigovor u roku od osam dana od dostave rješenja.

Upravni postupak se može pokrenuti na zahtjev stranke ili po službenoj dužnosti. O upravnoj stvari se odlučuje rješenjem koje se donosi u pisanom obliku.

Žalba predstavlja redoviti, devolutivan i suspenzivan pravni lijek. Žalbu na porezni akt može donijeti svaka osoba o čijim je pravima ili obvezama odlučivano u prvostupanjskom poreznom postupku, i svaka osoba koja za to ima pravni interes, a to je svaki na pravo utemeljen interes koji takva osoba ima tj. na pravo utemeljena konkretna korist koju u određenoj sferi svojih prava takva osoba može ostvariti angažiranjem upravnog tijela. Sudionici u žalbenom postupku su žalitelj i osoba pozvana da sudjeluje u postupku.

Prigovor je poseban redoviti pravni lijek putem kojeg građani imaju mogućnost zaštititi svoja prava u mnogim slučajevima koji ne završavaju donošenjem upravnog akta.

Obnova postupka omogućuje da se pod posebnim uvjetima obnovi postupak koji je u nekoj upravnoj stvari okončan donošenjem rješenja ili zaključka protiv kojeg nema više mogućnosti ulaganja žalbe.

Upravne sporove rješavaju upravni sudovi i Visoki upravni sud Republike Hrvatske. Stranke u upravnom sporu su tuženik, tužitelj i zainteresirana osoba.

Sudska zaštita pojedinačnih upravnih akata ustavna je kategorija te je određena odredbom članka Ustava Republike Hrvatske. Sud u upravnom sporu radi osiguravanja sudske zaštite prava građana i pravnih osoba, te osiguravanja zakonitosti rada tijela državne uprave i tijela s javnim ovlastima prvenstveno kontrolira zakonitost pojedinačnih upravnih akata. U hrvatskom sustavu sudbene vlasti nema financijskih sudova, te Upravni sud odlučuje o zakonitosti pravnih akata koje donose porezna tijela. Upravni spor je u porezno-upravnim predmetima oblik sudske kontrole poreznog akta. Upravni sud Republike Hrvatske rješava upravne sporove i na taj način kontrolira upravni akt.

U Republici Hrvatskoj je 01.siječnja 2012 godine donesen novi Zakon o upravnim sporovima kojim je odlučeno da će upravne sporove rješavati upravni sudovi i Visoki upravni sud Republike Hrvatske što znači da je predviđena dvostupanjska zaštita prava i pravnih interesa poreznih obveznika povrijeđenih pojedinačnim odlukama ili postupanjem javnopravnih tijela.

LITERATURA

1. H. Arbutina, T. Rogić-Lugarić, Osnove poreznog prava
2. Ius-info, raspoloživo na: <http://www.iusinfo.hr/>
3. J. Šimović i drugi, Hrvatski fiskalni sustav, Narodne novine, Zagreb, 2010.
4. Opći porezni zakon NN br. 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13, 26/15, 44/16
5. Središnji državni portal, raspoloživo na: <https://www.gov.hr/>
6. Trgovački sud u Osijeku, raspoloživo na: <http://sudovi.pravosudje.hr/tsos/>
7. Z. Šinković, Sudska zaštita prava poreznih obveznika u državama članicama EU s posebnim osvrtom na Republiku Hrvatsku, Zbornik radova znanstvenog skupa Ustavne promjene Republike Hrvatske i Europska unija, Pravni fakultet Split, Split, 2010.
8. Zakon o općem upravnom postupku NN 47/09
9. Zakon o upravnim sporovima NN 20/10, 143/12, 152/14

POPIS SLIKA

Slika 1: Rješenje o ovrsi.....	18
Slika 2: Rješenje o ovrsi.....	19
Slika 3: Obrazloženje o ovrsi.....	20
Slika 4: Obrazloženje o ovrsi.....	21
Slika 5: Ovrha-uputa o pravnom lijeku.....	22
Slika 6: Žalba ovršenika.....	24
Slika 7: Žalba ovršenika.....	25
Slika 8: Žalba ovršenika.....	26
Slika 9: Žalba ovršenika.....	27
Slika 10: Rješenje-žalba se uvažava.....	30
Slika 11: Rješenje-žalba se uvažava.....	31
Slika 12: Rješenje-žalba se uvažava.....	32
Slika 13: Rješenje-žalba se uvažava.....	33
Slika 14: Rješenje-žalba se uvažava.....	34
Slika 15: Rješenje-žalba se odbija.....	35
Slika 16: Rješenje-žalba se uvažava.....	36
Slika 17: Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske	46
Slika 18: Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske.....	47

SAŽETAK

U ovom završnom radu istraživala se zaštita prava poreznih obveznika. Cilj je bio povezivanje pravne teorije i prakse de lege lata-de lege ferenda.

U prvom dijelu govorilo se nešto više o načelima poreznog postupka.

U središnjem dijelu govorilo se o pokretanju i vođenju upravnih postupaka, načinu rješavanja upravnih stvari te pravnim lijekovima.

U završnom dijelu govorilo se o općim odredbama zaštite prava poreznih obveznika pred upravnim sudovima, zatim o prvostupanjskom upravnom sporu, te sudskoj zaštiti prava poreznih obveznika u državama članicama EU s osvrtom na RH.

SUMMARY

In this thesis we investigated the protection of the rights of taxpayers. The aim was to connect the legal theory and practice of *de lege lata* de *lege ferenda*..

The first part tells us something more about the principles of tax procedure.

In the central part of the dissertation there was talk of starting and running administrative procedures, the method of settlement of administrative and judicial remedies.

In the final part of the dissertation, we talked about the general provisions to protect the rights of taxpayers in the administrative courts, then the first instance administrative proceedings, and judicial protection of the rights of taxpayers in the EU Member States with regard to the Republic of Croatia.